

Gordon tours
לדגל את ישראל בחו"ל

NOVEMBER CRUISE

חגיגת שווקי חג המולד בשיט נהרות
2 מסלולי שיט ייחודיים בתקופה החגיגית ביותר בשנה

כולל ערבי בידור עם האמנים הישראלים:

ענת סגל
זמרת ופזמונאית ידועה

רון גפני
זמר ופזמונאי ידוע

ראה עמ' 3

הזמן הירוק

**כל ביטוחי הרכב אותו דבר...
עד לרגע שבו צריך אותם**

בביטוח חקלאי, המטרה שלנו היא לשלם לחברים את המגיע להם במהירות האפשרית ותמיד להיות בצד שלכם.
קבלו הצעה משתלמת במיוחד לביטוח הרכב מחברת הביטוח היחידה בישראל שעובדת במיוחד בשביל קיבוצניקים

ראה עמ' 15

שבועון הקיבוצים • מס' 1647 • כ"ה בתשרי תשע"ט • 4 באוקטובר 2018

ירוקים מתמיד! לקבלת העיתון במייל, צור קשר בדוא"ל: kav_daf@tmags.co.il

מבצע בקלנועית אפיקים

חודש ניסיון: קונים ואם לא מתאים, מחזירים.

9901* / **מטרו** / **קלנועית אפיקים**

אפשרות למנגנון שבת | הדגמה בבית הלקוח | פריסה ארצית

**צאו מהבית
וסעו לפארק**

כפוף לתקנון. עד 30.10.18. החזר כספי מותנה בהחזרת קלנועית תקינה. המבצע לא חל על קלנועיות שנקנו בעסקת טרייד אין

או קהילה משוכללת או חידלון של שיטה!

אם תימשך ההכחשה של אמי תות היסטוריות, יש בהחלט סכנה לעתיד הקיבוציות. מספרים לנו, כי בראשית בחרה התנועה הקיבוצית שלא ללכת בדרך הקפיטליזם. באיזו דרך היא בחרה בכל זאת? האם היה בנמצא רק או קפיטליזם או לא והחברים הסתפקו בלא? האם לא הכירו אצלנו שיטות הידועות עדיין גם כיום? הרי למען האמת נבחרה בינינו המתודה אשר גרמה את הנזקים החמורים ביותר לאזרחיה, הן בהיעדר חופש אישי וכולל אפילו לקחת החלטות והחיים בכלל! זה החל בברית המועצות, עבר תוך שיעבוד למזרח אירופה וקובה, חצה את סין, צפון קוראה ועד לרצח העם הקמבודי! מדוע להיתמם? הדרך הקפיטליסטית נדחתה לא מכיוון שלא ידעו כאן את טיבן של שיטות נורספות!

כיום רוב חברי הקיבוצים שכבר הכירו בכבוד האדם וחירותו בני גוד לעבר, אינם מחפשים לעצמם קפיטליזם ולבטח לא את זה הקיצוני

וגם אינם משתלבים בכך בפועל. לא קפיטליזם היה משאת הנפש ולא הוא בעוכרנו אלא היעדר המשך השינוי אשר יכונן קהילתיות אחרת. קהילתיות אשר לא ידענו כמותה בעבר ועוד העבודה רבה בעיקר בתנאים שהשלטון בישראל מציב בפנינו כיום. אין לנו מקורות חיי צוניים אשר ישמשו דוגמה ממשית המתאימה לחברה כשלנו וכתוצאה מכך התנועה הקיבוצית מתנדנדת בין השיטות הישנות לארגון חברתי, לבין קהילתיות חדשה. קהילתיות אשר בה האדם הוא הריבון האמיתי ולא ממלאי התפקידים המרכזיים כבעבר. או במילים פשוטות יותר, אשר בה הקהילה היא המעסיקה בפועל של מנהליה ולא ההפך כפי שהיה מקורם ועדיין כך. את זאת אנו מתקשים להגדיר ולפתח אצלנו.

בתוך כך, הגוף המכנה את עצמו שיתופי, מעלים מהדיון בעיות ממשיות ובתוכן למשל מהות המפעלים שקיבוצים עשירים מקיימים בכל העולם. האם משהו שאל או

תיאר פעם היכן נמצאים המפעלים הללו, באילו ארצות ומה הם המטרים במקומות ההם? ולא שיש ברירה. דבר נוסף, הרי רק קיבוצים עשירים במיוחד מסוגלים לקיים את הכנייה לשם קליטה ואת תנאי המחייה שהאחרים מתקשים בהם כל כך! ולצד, גם הסיפור החדש המוגדר אצלנו כהשפעה על החברה הישראלית מצוץ בינתיים מהאצבע, אך על כך בפעם אחרת. ואסיים בציטוט אמירה שיצאה מכנס "נאות סמדר השיתופי". לפי הפרסומים הועמדה שם למבחן שאלת "הרצוי אל מול המצוי". והנה, אין בנמצא מושג ותוכן אמיתיים, אשר יכולים להיות מוגדרים כה"רצוי". קיימים לכי חירה רק מצויים מטיפוסים שונים. מצוי א', מצוי ב', מצוי ג', מצוי ד', וכן הלאה, העומדים לבחירה חופשית לפי העדפות של נתוני אמת ובהתאם לשיקולים ספציפיים. אותם יש למצוא ולתאר ועל כך כדאי לעמוד ולהתאמץ גם אצלנו.

גדעון שפירא, עין השופט

מעגן נמצאת בישראל

שתי הערות (מתוך כמה וכמה) לתגובתו של משה הרפז לדברי ("על עלי קדם וחוק הלאום", הזמן הירוק 17.09).
1. לגבי השאלה, האם העם היהודי פוזר בעל כורחו או התפזר מרצונו לארצות הגולה, אני מזכיר להרפז ולקוראים: א. כבר במאות הראשונות לספירה ידוע על קהילות יהודיות פורחות ומבוססות ב"גולה", במרחב הים תיכוני. ב. בסוף המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20, מאות אלפי יהודים בחרו מרצונם להגר לארצה"ב ולא לעלות לארץ ישראל, אליה הגיע רק מיעוט קטן מאוד מהמהגרים. ג. גם כיום מתוך יותר מ-5 מיליון יהודי ארה"ב, והמערב בכלל, רק טפ

שתי הערות (מתוך כמה וכמה) לתגובתו של משה הרפז לדברי ("על עלי קדם וחוק הלאום", הזמן הירוק 17.09).
1. לגבי השאלה, האם העם היהודי פוזר בעל כורחו או התפזר מרצונו לארצות הגולה, אני מזכיר להרפז ולקוראים: א. כבר במאות הראשונות לספירה ידוע על קהילות יהודיות פורחות ומבוססות ב"גולה", במרחב הים תיכוני. ב. בסוף המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20, מאות אלפי יהודים בחרו מרצונם להגר לארצה"ב ולא לעלות לארץ ישראל, אליה הגיע רק מיעוט קטן מאוד מהמהגרים. ג. גם כיום מתוך יותר מ-5 מיליון יהודי ארה"ב, והמערב בכלל, רק טפ

עלי קדם

הפרה

הייתה בכפרנו ברפת פרה, עצמה היא חשבה לאליטה, ופר-הרבעה שאותה שם הפרה, ממנו היא עגל המליטה.

אמר לאותה הפרה הרפת: "לדיר למוסרו אם תואילי, לפר-המחר יהפוך הקטן ושפע חלב כך תתני לי".

ענתה לרפתן אז אותה בהמה: "אם זו טובתה של הרפת, אני בכל לב לסידור מסכימה, לעד בכך מצטרפת".

עברו השנים, הפרה הזדקנה, הרפת עכשיו מתחדשת, "על מה שעשתה לי", שואל פרי בטנה, "האם היא בוכה, מתביישת?"

יגאל פונקל, רשפים

ניב פורת והזוכה בארד על הפודיום. המנצח האיראני נעדר

טיפוס מיוחד

ניב פורת, סגן אלוף העולם בטיפוס

המטפס ניב פורת הגיע למקום השני בגמר תחרות Paraclimbing World Championships שהתקיימה באינסברוק שבאוסטריה.

פורת, בן ה-22 מקריית טבעון מתאמן עם נבחרת הטיפוס של בית הלוחם בתל אביב. הוא בן קיבוץ יסעור, הסבים, משה ואסתר, הם חברי הקיבוץ. פורת השתתף בתכנית "נינג'ה ישראל" בשלב המוקדמות. למקום הראשון בתחרות הטיפוס באוסטריה הגיע בחנם חלג' מטהרן. ראשי הנבחרת האיראנית הורו לו שלא לעלות לפודיום לטקס הענקת המדליות יחד עם פורת הישראלי שזכה כאמור במדליית הכסף. הטקס נדחה, אבל לאחר שהובהר לנבחרת האיראנית כי החרמת הטקס תגרום פסילה אוטומטית של הזוכה בשל התנהגות בלתי ספורטיבית, עלו שלושת הזוכים לפודיום. במדליית הארד זכה מטפס הודי.

בן קיבוץ געתון, מתאמן עם נבחרת הטיפוס של בית הלוחם בת"א

עיתוני ההתיישבות מגדילים את החשיפה שלך!

👍 חפשו אותנו בפייסבוק 📱

ניתן לקרוא את עיתוני **הזמן הירוק**, **החלוצים**, **יבול שיא**, **הרפת** גם באתרים הבאים:

www.tmoshavim.org.il/index.aspx?id=4327
www.ihaklai.org.il
www.fgo.co.il/HTMLs/home.aspx
www.ofek-israel.org.il
www.kib.org.il/yarok.html
www.israel.agrisupportonline.com

תנועת המושבים
האיחוד החקלאי
ארגון מגדלי הפרחים
אופק
קיבוצנים
הפורטל לחקלאות טבע וסביבה

עורך: יעקב לזר Lazar@nachshon.co.il • מנהלת עיתון: עדנה זיו • עיצוב ועריכה גרפית מערכת ומודעות: בני בנגלס
כתבים: ארנון אבני, עלי קדם, שוש גרץ, חני סולומון, יובל דניאלי, אברהם שרון, אבנר רון • הפקה: kav_daf@tmags.co.il טל' 073-2369058
פקס' 073-2369088 • מיחשוב: ג'לברט בנגז' • מזכירת סניף דרום: אנה רייזנקינד
יועצי פרסום: יעקב קניאל 054-4557780, יורם טביבי, • מודעות: kav_daf@tmags.co.il • המערכת אינה אחראית על תוכן המודעות

חפשו אותנו בדף הפייסבוק: הזמן הירוק, קו למושב, יבול שיא, הרפת והחלב עיתוני המרחב הכפרי המערכת והמנהלה רח' מנחם בגין 53, ת"א • כל הזכויות שמורות. אין להעתיק, לתרגם, לשדר בכל אמצעי, לאחסן במאגר מידע, לפרסם או להפיץ בכל אמצעי כל חלק מן המודפס בעיתון הזה. סיימתם לקרוא? אנא השליכו את הגיליון לפח המחזור הסמוך למקום מגוריכם.

הזמן הירוק

תכלת תקשורת
עולם של מגוונים

חגיגת שווקי חג המולד בשייט נהרות 2 מסלולי שייט ייחודיים בתקופה החגיגית ביותר בשנה!

כולל ערבי בידור עם האמנים הישראלים:

ענת סגל

זמרת יוצאת להקת פיקוד צפון שתופיע בשייט על נהר הריין עם שירי סן רמו הנוסטלגיים והשאנסונים הצרפתיים, וחגיגת זמר ישראלי מכל הזמנים.

רן גפנר

אמן חושים ומנטליסט בינלאומי, הופיע רחבי העולם ומגיע אלינו לשייט על נהר הדנובה ונהר הריין למופע טלפתיה ייחודי.

שווקי חג המולד לאורך נהר הדנובה

26/11-02/12/18

6 לילות / 7 ימים

מחיר מיוחד החל מ-€1571 לאדם!

יין חם ועוגיות זנגביל - שווקי חג המולד על הריין

26/11-02/12/18

6 לילות / 7 ימים

מחיר מיוחד החל מ-€1485 לאדם!

מינכן > רגנסבורג > פסאו > לינץ > מלך

> דורנשטיין > וינה > ברטיסלבה

> אסטרגום > בודפשט

פרנקפורט > שפייר >

> שטרסבורג > רודסהיים > קובלנץ

> קוכם > קלן

געגועים לאיזה לינץ' בריא

בשישי האחרון הותקפו ארבעה צעירים שנסעו ברכב בכפר יפיע שבנגליל על ידי צעירים מקומיים. התקיפה ארעה על רקע ויכוח על זכות השימוש בדרך בכביש הראשי בכפר, כך נמסר מהמשטרה, אבל בארגון "חוננו", המספק הגנה משפטית לאנשי ימין, מיהרו לפרסם את ההודעה הבאה: "משפחה יהודית מנצרת עלית, עברה לפני זמן קצר לינץ' בכפר יפיע בצפון. ... האירוע החל כשתושבי הכפר זיהו שברכב יושבים יהודים ואז החלו לתקוף את הרכב. עמותת חוננו דיווחה כי רכבה של המשפחה שהיה תקוע בפקק תנועה, הותקף באופן קשה באבנים, באלות ובאלימות. בני המשפחה סיפרו כי אחד מהתוקפים החל להכות ברכב בצינור ברזל, שבר את חלונות הרכב ופגע בבני המשפחה. חלק מבני המשפחה נפגעו והם פונו לקבלת טיפול רפואי בבית החולים האיתלקי בנצרת. המשפחה הצליחה לתמרן בין הרכבים ולהימלט מהכפר. משטרת ישראל גובה עדויות כרגע בחדר המיון מבני המשפחה. עו"ד חיים בלייכר ממחלקת נפגעי עבירה בארגון חוננו מסייע למשפחה".

באתר סרוגים מיהרו לאמץ את הטרימינו לוגיה של "חוננו" והצמידו לאירוע הזה את הכותרת: "לפני שבת - יהודים עברו לינץ' בצפון". הכותרת בערוץ 7 הייתה דומה: "ניסיון לינץ' בכפר יפיע". ממשטרת ישראל נמסר: "בעקבות ויכוח על זכות שימוש בדרך וחילופי קללות, הותקפו מספר יושבי

מה אמר יוספטל?

" בפברואר השנה הוקרנה אצלנו הסדרה המצליחה "סאלח, פה זה ארץ ישראל", יוצרי הסדרה, דוד דרעי רוני יובל ודורון גלעזר, באו בין היתר חשבון עם מנהיגי היישוב בשנות ה-50, שביצעו להבנתם עוולות כלפי העולים מצפון אפריקה. אחד האישים שהוזכרו בסדרה בהקשר זה היה גיורא יוספטל, לגביו נטען שהוא אמר, כך הובן מהסדרה, שהעלייה מצפון אפריקה היא "בעלת משקל מוסרי ירוד". אנשי הקשת הדמוקרטית המזרחית חשבו,

רכב ביפיע ולרכבם נגרם נזק. חוקרי מש"טרת ישראל אספו ממצאים בזירת האירוע ופתחו בחקירה, במסגרתה נעצרו שלושה חשודים תושבי יפיע. שלושת העצורים נחקרו ויובאו לדיון בבקשה להאריך את מעצרים בבית משפט השלום בנצרת". בהודעה של "חוננו" יש לינץ', וישנה גם הסיבה לו - "תושבי הכפר זיהו שברכב יושבים יהודים ואז החלו לתקוף את הרכב". לא ויכוח על הדרך, אלא פשוט ערבים זיהו שמדובר ביהודים ויצאו לעשות בהם לינץ'. פרט נוסף חביב בניסוח של "חוננו": הות"קפה "משפחה יהודית", זה נשמע הרבה משכנע מלהודיע שהותקפו ארבעה צעירים יהודים.

המונח "לינץ'" מוזכר כמעט בכל פעם שמתרחש אירוע שבו יהודים מוצאים את עצמם בסיטואציה אלימה מול ערבים והוא חביב במיוחד על אתרי התקשורת של הימין הדתי. הרושם הוא שישנה איזו השתקקות לכך שיתרחש כבר לינץ' בריא, שיוכיח לנו שצדקנו בכל מה שאנחנו חושבים עליהם.

דוגמאות: ב-15 בספטמבר נכנסה בטעות טיולית צבאית למחנה הפליטים קלנדיה, ובמקום התפתחה הפרדת סדר שכללה ידוי אבנים. שלושה חיילים נפצעו קל עד שכוח של צה"ל חילץ את הטיולית מהמקום. הכותרת ב"כיכר השבת": "הסתיים בנס: כמעט לינץ' בחיילים בקלנדיה". בפברואר השנה

נכנסו בטעות חיילת ונגד מחטיבה 6 לגינין, ותושבי המקום החלו לידות אבנים לעבר הרכב שבו נסעו. הכותרת: "זוהי היה ממש לינץ'. החיילת שנפצעה בגינין משחזרת". (שוטרים פלסטינים הגנו על החיילים ועזרו לחלץ אותם). וכמובן האירוע בכפר קוסרא בנובמבר בשנה שעברה, כאשר קבוצת נערים יהודיים טיילה באזור הכפר ופלסטינים החלו לידות אבנים לעברה. ידוי אבנים זה ללא ספק ניסיון לינץ'. כך למשל דווח בחדשות ערוץ 20: "הלינץ' בקוסרא: כתב אישום הוגש נגד אחד הפורעים הערבים". (היה הרוג ב"לינץ'" הזה - פלסטיני שנורה על ידי אחד המלווים של הילדים, שכנראה נורה בטעות ולא היה מעורב כלל בהפרת הסדר).

האמת הלא לגמרי נעימה - האירוע הכי קרוב ללינץ' שהתרחש פה לאחרונה, הייתה התקיפה של שלושה ערבים משפרעם על ידי צעירים יהודיים בחוף בקריית חיים. הצעירים היהודים וידאו שמדובר בערבים ואז תקפו אותם באלימות קשה, רק בגלל שהם ערבים. אלמלא נחלץ אחד השוהים בחוף לעזרתם, לא ברור איך הסיפור הזה היה מסתיים.

אבל "לינץ'" זה רק הם, לא אנחנו. אנחנו לא מסוגלים. אצלם, זה בטבע שלהם. מה למשל לגבי כותרת: "כמעט לינץ' במאה שערים: שני חיילים שנקלעו בטעות לשכונת הותקפו על ידי המון חרדי זועם".

עיריית נתניה, מרים פיירברג, מיהרה להרים את הכפפה והודיעה שרחוב גיורא יוספטל יעבור הסבה לרחוב ברכה צפירה. "מדור בר בתיקון עוול כפול" הסבירה פיירברג "מחד - עשיית צדק היסטורי עם יהודים יוצאי ארצות ערב ומאידך - תיקון מגדרי, במסגרת מדיניות שקבעתי לעצמי להנצח כמה שיותר נשים פורצות דרך ברחובות ומוסדות העיר". ראש עיריית מגדל העמק הודיע שהוא ישנה את שמו של בית הספר יוספטל בעיר. שמעון פרץ, יו"ר תנועת ש"ס

שלנוכח הנאמר צריך למחוק את שמו של יוספטל ממוסדות ורחובות הקרויים על שמו. "הגיעה העת לשנות את המציאות הקיימת, שבה מוסדות ורחובות נקראים בשמות של מחוללי עוולות קשים כלפי יהודי ארצות ערב", כתבו לחברי הכנסת (לבד מיוספטל) דרשה הקשת המזרחית לבצע מחיקה כזו גם לגבי זלמן ארן ופרופ' חיים שיבא). ארגון ברית יוצאי מרוקו בישראל שיגר מכתב לכ-20 ראשי ערים בדרישה לשנות בערים את הרחוב על שמו של גיורא יוספטל. ראש

גיורא יוספטל. לא אמר על יוצאי מרוקו מה שבסדרה "סאלח, פה זה ארץ ישראל" יוחס לו. צילום דוד אלדן, לע"מ

בכפר סבא וחבר מועצת העיר, תבע להחליף את שמה של שכונת יוספטל, כי "להנציח שמו של אדם שהיה גזען ברמ"ח אבריו ואמר על העולים החדשים מהמזרח שהם פחותים ושפלים, זה לעג לרש". יוזמות דומות הייתה גם בבתי-ים ובעפולה.

נכון להיום רחוב גיורא יוספטל בנתניה חי וקיים, ואין בעיר רחוב על שמה של ברכה צפירה. גם בית הספר יוספטל במגדל העמק ושכונת יוספטל בכפר סבא לא שינו את שמם. בשוך הסערה, היוזמות השונות למחיקת שמו של גיורא יוספטל נכשלו, וטוב שכך. היום זה יוספטל, מחר זה הרב עובדיה יוסף.

ולמה נזכרנו? הסדרה "סאלח, פה זה ארץ ישראל", זכתה לתגובות רבות, בעיקר ב"הארץ". תחילה ענה למגיבים הבמאי דוד דרעי, ואחר כך, לפני כשלושה שבועות, חברו דורון גלעזר, שהעניק למאמרו את הכותרת "סאלח: כשהשבט הלבן אמר את דברו". בגיליון ערב חג הסוכות של "הארץ" התייחסו למאמר התגובה של גלעזר שניים - עודד ליפשיץ מניר עוז, שגלעזר השיב באריכות לתגובה קודמת שלו, וההיסטוריון לתולדות ארץ ישראל בעת החדשה מאוניברסיטת בר אילן, ד"ר אבי פיקאר. והנה, ממאמר התגובה של ד"ר פיקאר עולה, שהמשפט לפיו העלייה מצפון אפריקה היא "בעלת משקל מוסרי ירוד", שכאילו נאמר על ידי גיורא יוספטל והיווה הטריגר למסע למחיקת שמו, כלל לא נאמר על ידו. "זה ציטוט שיוצרי הסדרה שמו בפיו של יוספטל", טוען ד"ר פיקאר. רק כאשר פיקאר פרסם בדף הפייסבוק שלו שיוספטל לא אמר את מה שכולם הבינו מהסדרה שאמר, רק אז, כותב פיקאר, "נכנס גלעזר למגננה ובא" קרובטיקה אינטלקטואלית מרשימה, טען שהם לא אמרו שיוספטל אמר זאת".

"הלכתי שוב למקור לראות אם אכן יוספטל מדבר שם על הצפון האפריקאים במיוחד. אז זהו, שלא." כתב ד"ר פיקאר בפייסבוק. "למעשה, קריאה בלתי משוחדת של הטקסט מראה שיוספטל יוצא נגד האמירות הללו. הוא לא אומר שהעלייה היא בעלת משקל מוסרי ירוד, אלא בדיוק את ההיפך. הוא יוצא בטקסט הזה נגד הסטראוטיפים השלילים שכתבתו של אריה גלבלום (עליית תימן ובעיית אפריקה, הארץ 22/4/49) מייצרת. ההצגה של העלייה מצפון אפריקה כיבעלת משקל מוסרי ירוד, היא מסוכנת בעיניו. לדבריו, אסור להביא שום ראיה על מי הם הצפון אפריקאים מההתרשמות של גלבלום".

התנצלות? בקשת סליחה? טעינו והטעינו? דרעי וגלעזר? הקשת המזרחית? ארגון יוצאי מרוקו? פיירברג? פרץ? מה פתאום, לא אצלנו. למה, מה קרה?

ה הפועם של חבל שלום

משפחות צעירות,
היישוב הקהילתי אבשלום, הלב הפועם של
חבל אבשלום, מזמין אתכם להיות חלק
מקהילה חיה, בועטת וחמה ולהקים את
ביתכם החדש במרכז היישוב, במרחק הליכה
מכל השירותים הקהילתיים והאיזוריים.
5 דגמים לבחירה, ניתנים גם לשינויים פנימיים,
החל מ- 825,000 ש"ח למגרש+בית
כולל עלויות פיתוח

פלאות
אראלונים

החלף האקטור
השכונת החדשה

לפרטים נוספים, תיאום הגעה והרשמה התקשרו עוד היום: 053-7017687 | www.martin.co.il

ק.מ.ס ציוד טכני בע"מ

איכות ושירות לנסיעה בראש שקט

החל מ- 25,000 ₪
כולל מע"מ

אנפה

עגלת העמסה חשמלית

נבולה - רכב נדון
חדש בשוק

דוכיפת

לפרטים נוספים: www.kms.co.il משרד: 03-9328959 מייל: infokms100@gmail.com
בן 054-4203015

הרכבים הינם רכבים תפעוליים המותרים לשימוש בשטח תפעולי בלבד

פיתוחים חדשים בתערוכת "AgroIsrael – יבול שיא"

המוח היהודי ממשיך להמציא לנו פטנטים וכאלה נראה בביתני תערוכת החקלאות השנתית "יבול שיא" – האירוע החקלאי המסורתי של ישראל

שמעון וילנאי

תערוכת החקלאות השנתית "AgroIsrael – יבול שיא" 2018, שתפתח את שעריה בבוקר ה-17 באוקטובר, תחשוף בפני המבקרים שורה של פיתוחים וחידושים בחקלאות. המוח היהודי ממשיך להמציא לנו פטנטים וכאלה נראה בביתני האירוע החקלאי המסורתי השנתי. כאן ועכשיו נציג מדגם מייצג של החידושים המקצועיים שיוצגו השנה בתערוכה במתחם הגן הלאומי מעיין חרוד בג' לבוע:

פלט פלט

חברת "פלט פלט אביזרים", מפאראק התעשייה בר-לב על הדרך שבין עכו לכרמיאל, שינתה את פניה מאז הציגה את הפיתוחים שלה בשנה שעברה. ראשית – שמה של החברה שונה ל"פלט פלט", ושנית – מגוון מרשים של פיתוחים חדשים של אביזרים לשוק הגינון והחקלאות. מתברר שגם כאשר השוק הישראלי נשלט בידי חברת "פל-סאון" מקיבוץ מעגן מיכאל, זה שוק שלא עבר שינויים של ממש והצרכנים התרגלו לקבל מוצר איכותי אך כזה שלא עבר שיפור כלשהו. "זה שוק מקובע לאורך 30 שנה עם אפס שינויים" אומר לנו קובי פרידריך, האוחז ב-85% מהבעלות על חברת "פלט פלט". קובי מוסיף, כי: "הצרכנים בארץ התרגלו לעשות שימוש במי חברי צנרת שאבא שלי עבר אתם בשנות ה-70 של המאה העשרים. ההתקדמות מאז שואפת לאפס. גם בברזים וגם במחברים מכניים, כלום לא השתנה". דבריו של פרידריך לא נאמרים כביקורת שלילית. הוא די מאותגר מכך שהחברה שבבעלותו נחשבת מספר שתיים בתחום, ולדעתו היא הכי טובה בעולם בתחום הזה. לקראת תערוכת "יבול שיא" 2018 מציגה חברת "פלט פלט" מוצרים חדשים.

"גם כאשר יש לי מתחרה-על' מדהים, יש לי פוטנציאל להשקיע במו"פ ולפתח מוצרים חדשים שלא היו כמותם", מציין קובי פרידריך. "השקענו השנה שניים וחצי מיליון שקלים בפיתוחים חדשים: ברזים חדשים מניילון משוריין, ברזי גן וברזי כדורים וכן ברוכבים חדשים על צינור יציאה לצינור נוסף, וזה מוצר שמשנות השישים של המאה שעברה לא זו מילימטר.

רוכב "תבור" - פיתוח חדש של "פלט פלט"

הרוכב 'תבור', שפיתח המהנדס שלנו אבי תבור, מוגן כפטנט וחוסך לחקלאי או לגנן 70% מזמן ההתקנה, הכולל גם ימי עבודה ושעות עבודה רבות.

קובי מפרט בפנינו, כי בשוק יש ברזי פי.וי.סי. עם חסרונות ופתרונות וברזי פליו. "אנחנו מציגים ברז עם ניילון משוריין בטכנולוגיית ייצור מיוחדת שמוזרק מגוף אחד ולא מורכב ממספר חלקים ולכן יש אפס נזילות. אין לו מאין לנזול. לסדרה הזאת קוראים UNI BODY".

קובי פרידריך (44) מדר' גיש, כי: "חדשנות זה המוטו שיוביל אותנו לשנים הבאות – ויהיו לנו עוד מספר רב של מוצרים עם מבט שונה על השוק בעולם".

"פלט פלט" מחזיקה בהולנד חברה בת והשנה הוקמה חברה בת גם בספרד. לחברה יש זרועות שיווק נוספות ברחבי העולם.

קובוטה

סדרת הטרקטורים M4 בגודל בינוני של "קובוטה" (KUBOTA) חוזרת מעורכנת ומחודשת. בשלב הראשון ייובא ארצה המודל בעל 72 כ"ס בגרסה פתוחה או סגורה. הטרקטורים עברו שדרוגים ועדכוני רבים וזכו לסביבת נהג וקבינה דומה לסדרת ה-M5. כמו כן, ניתן להוסיף לטרקטור מעמיק וכף קדמית.

טרקטור M4 של "קובוטה"

M5111UN – לראשונה, חברת KUBOTA מוציאה לשוק מודל המיועד במקורו לגידולי שדה, אך רוחב סרניו הוצר

טרקטור M511 של "קובוטה"

במעט. מכלולי הטרקטור והים לאחרים, מלבד סרנים נוצ'רים, היכולים להביא את הכלי לרוחב של 173 ס"מ בלבד. בשלב זה מיובא הכלי אך ורק במודל בן 113 כ"ס ועם קבינה. בהמשך מתוכנן לייבא ארצה את כלל טווח המודלים, פתוחים וסגורים.

אוריאל ובניו

חברת "אוריאל ובניו" תציג לראשונה בתערוכת "יבול שיא" את סדרת המגובים החדשה ופורצת הדרך בתחום המטעים. החברה הישראלית הוותיקה תציג לראשונה מגוב גזם, ברוחב 4 מטרים למטעים, שפותח בשנה האחרונה. זה הוא מגוב המטעים היחיד בעולם שעובד עם שתי שמשות ומרכז את הגזם למרכז השורה במעבר אחד.

מגוב גזם של "אוריאל ובניו"

בנוסף, לראשונה בתערוכה, תציג חברת "אוריאל ובניו" מרסקת גזם חדשה, בעלת סכיני ריסוק ייחודיות בעולם למטעי תמרים.

מרסקת גזם של "אוריאל ובניו" - ייחודית בעולם

רם מיכון חקלאי

חברת "רם און - מיכון חק" לאי" - תחשוף לראשונה בתערוכת "AgroIsrael" – יבול שיא" שני כלים חדשים: מכונת קשירה חשמלית לגפן, מטע וחממות – "רם מיכון חקלאי"

Club Car

מבצע לתערוכה "יבול שיא" מעין חרוד 17/10/18

למתעניינים ברכב
תפעולי חדש

מתוצרת **ClubCar**

מבצע

לתערוכה בלבד

500 הנרשמים

הראשונים דרך האתר
החדש:

Clubcar.co.il

אשר יגיעו לתערוכה
ובידם שובר המודעה
הזו יקבלו שי רמקול
בלוטוס לסמרטפון

שובר מתנה לתערוכה

**רמקול בלוטוס
לאמבטיה/ נגד מים**

מנהל מכירות נווה שרון 052-4315281

צומת כוכב יאיר 09-7455222 עין חרוד מאוחד 04-6070134

www.clubcar.co.il

www.Kislev.biz

ביקור של תמיכה עם מסר של שלום. ראשון מימין: אהוד שמיר משער הגולן

ביקור הזדהות בשפרעם

בין הרבים שבאו להזדהות עם הצעירים משפרעם, קורבנות האלימות בחוף קריית חיים, היו חברי קיבוצים מעמק הירדן ומשריד

עלי קדם

פרד - ניכשל, אנחנו חייבים לפעול ביחד. נורית קצירי, שער הגולן: במדינת ישראל יש היום לגיטימציה לפגוע במיעוטים: ערבים, אתיופים, להטב"ים, קיבוצניקים וש"מאלנים, וכל מי שלא חושב כמן השלטונות. אם ראש הממשלה מדבר על ערבים שנוהרים בהמוניהם לקלפיות - הוא נותן לגיטימציה לאלימות נגדם.

צבי משריד, חבר תנועת "צועדים לעתיד משותף": מה שקרה בקריית חיים הוא בשום אופן לא מקרה בודד. דבר דומה קרה לפני יומיים בצומת כפר ברוך, ולא התפרסם. מטרת התנועה שלנו היא להוריד חסמים ופחדים. לא יהיה הסכם בין רמאללה לירושלים לפני שיהיה שלום בין אום אל פאחם לעפולה.

בשם המארחים ענו מספר משתתפים, בייניהם אמו של אחד הצעירים, שהודתה לחברי הקיבוצים במילים חמות. איוב סלאח, קרוב משפחה של המותקפים: מה שהיה בחוף קריית חיים זה ניסיון לרצח. אני עדיין לא מעכל מה שקרה. אני מאמין בדו קיום, ומאמיין שהרוב היהודי תומך בכך. הבעיה היא בממשלה שמטפסת שנאה ובמטרה שלא מוצאת את הפושעים. אם יהודי היה מותקף חלילה בשפרעם, היו מוצאים את התוקף תוך זמן קצר. ואילו את מי שהיכה את הצעירים שלנו לא מצליחים למצוא, למרות שהיו מצויים למות במקום.

מוחמד איוב, בן דוד: אנחנו מארחים פה הרבה יהודים, חבל שהפעם זה בנסיבות כאלה. המשפחה לא מעוניינת להכניס פו ליטיקה לפרשה, אבל כנראה שיש מי שכן מנסה לעשות זאת. לא יהיה שקט ופיוס עד שהעבריינים יתפסו וייעשה צדק.

המפגש בשפרעם. האלימות המילולית והפיסית הפכה לסימן היכר של חלקים נרחבים בחברה הישראלית

בערב יום חמישי 20.9 התארחנו, כ-30 חברות וחברים מקיבוצים בעמק הירדן ומשריד, אצל משפחות שלושת הצעירים שהותקפו בברוטליות לפני מספר שבועות בחוף קריית חיים, לביקור של תמיכה והזדהות. ארגן והפיק: אהוד שמיר, מורה ומחנך פנסיונר, חבר שער הגולן. הקבוצה שאירחה אותנו, כללה את שלושת הצעירים, קרובי משפחה, אישי חינוך ואנשי ציבור. ישבנו במעגל, וכל אחד מהמשתתפים ביטא את דעתו ותחושותיו בעקבות האירוע הקשה. הצעירים שהיו קורבן לאלימות סיפרו על פחד, עלבון וחרדה שקשה להתאושש מהם.

בין המסרים שעלו במפגש: אנחנו פה בשביל לחבק אתכם, אתם לא לבד. זכויות המיעוט הערבי אינן "טובה" שעושה הרוב היהודי, אלא הן מגיעות להם כאזרחים ומגיעות בחוקי המדינה. אי ההצלחה של המטרה להכור את הפושעים מגבירה את אחריות האמון של הציבור הערבי במערכת האכיפה. האלימות המילולית והפיסית הפכה לסימן היכר של חלקים נרחבים בחברה הישראלית. התומכים בדו קיום ובכבוד הדדי בין יהודים לערבים מהווים כיום מיעוט, ובעתיד לא נראה שהמצב ישתנה, אך אסור להרים ידיים, ויש להמשיך לפעול, במיוחד בתחום החינוך, על מנת למנוע הישנות מקרים דומים.

אהוד שמיר שפתח את המפגש, אמר: אני מרגיש כאילו שהיכו אותי באון אישי. האלימות היא מחלה מדבקת. אתמול זה קרה בקריית חיים, מחר זה עלול לחזור במקום אחר. אם ננסה להתמודד עם התופעה כל אחד בנפרד

טרקטור ברנסון במבצע חד פעמי למבקרי תערוכת יבול שיא!

מבצע לטרקטורי ברנסון (25 כ"ס ועד 75 כ"ס) - המלאי מוגבל

המבצע יכלול הנחות מיוחדות לשלל דגמי הטרקטורים בעלי הספקי מנוע של 25 כ"ס ועד 75 כ"ס, במחירים חסרי תקדים למלאי מוגבל

חברת "דוד צ'פניק ובניו" - היבואנית הבלעדית של מותג הטרקטורים הקוריאני ברנסון, יוצאת במבצע מכירות שיחל כבר בתערוכת "יבול שיא", שתתקיים ב-17 לאוקטובר 2018, בגן הלאומי מעיין חרוד - ויסתיים לקראת סוף השנה.

המבצע יכלול הנחות מיוחדות לשלל דגמי הטרקטורים בעלי הספקי מנוע של 25 כ"ס ועד 75 כ"ס, במחירים חסרי תקדים למלאי מוגבל. לדוגמא: דגם H2500 - הכלי הקומפקטי והאיכותי של ברנסון, יוצע למכירה במחיר מיוחד של 49,000 ₪ ואילו דגם R5025 החזק יותר, עם 50 כ"ס, יוצע במחיר התחלתי של 63,000 ₪.

בשנים האחרונות הוכיחו הטרקטורים של מותג ברנסון את עצמם ככלים חזקים ואמינים, עם יכולת ביצוע של עבודות שונות ומגוונות במטע ובכרם. הטרקטור מיועד לעבודות, כגון: עבודות גינון שונות, גרירת הגליות ועבודות להוצאת מיכלי פרי וכן ריסוס עשבייה. כמו כן, ניתן לקבל את מירב הדגמים עם מעמיסים קדמיים מקוריים ועם מחפר אחורי אינטגרלי.

* המחיר לא כולל מע"מ ואגרת רישוי, המבצע עד 31.12.18 או גמר המלאי הקיים

של שופל ובובקט ובנוסף, ניתן ליהנות כמו כן מעלויות תחזוקה מצומצמות, חסכון בזמן המושקע בתחזוקה, סולר וביטוחים.

דגמי הטלסקופיים החדשים ה-TLS 30.60 וה-TLS 43.80 מככבים כבר ברפתות ובמרכזי המזון ברחבי אירופה.

ConserWater

ConserWater - הינו כלי עבודה לחיזוי שפועל באמצעות בינה מלאכותית (artificial intelligence) העוזר לך לגדל צמחים בריאים יותר בעזרת פחות משאבים. הבינה המלאכותית של ConserWater יכולה לחסוך לך עד 30% בצריכת המים, תוך כדי הבטחה שהצמח מקבל את כמות הרשומה הרצויה והנדרשת וכל זאת במחיר משתלם לכל חקלאי וללא הגבלת שטח.

ConserWater הינה תוכנת הבנייה המלאכותית הראשונה בעולם, שנותנת לך חיזוי מדויק למתן השקיה ורישון לצמחים בכל מיקום על כדור הארץ בכל זמן. ConserWater משתמש בליווינים ציבוריים ופרטיים, חיזוי מזג האוויר בטכנולוגיה לוקאלית (ולא ע"י תחנה מטאורולוגית הקרובה ביותר), טופוגרפיה ועוד מספר מדדים בזמן אמת, לצד למידה עמוקה של מידע גיאומרחבית (geospatial deep learning) על מנת לתת חיזוי מדויק לצורכי השקיה ורישון נכונים.

החיזוי ניתן לרזולוציה של 3 מטר רבוע ורמת דיוק של חיישני לחות בקרקע, אך ללא כל חיישנים או כל חומרה אחרת וללא העלויות הנלוות שברכישת חיישנים אלו.

ConserWater - כלי עבודה לחקלאי שפועל באמצעות בינה מלאכותית

1. מכונת קשירה חשמלית לגפן, מטע וחממות.
2. מגוב גזם למטע, לפרדס ולכרם.

BOBCAT

טלסקופיים חדשים מבית BOBCAT - מיוחדים לעולם החקלאי

כיום ניתן למצוא במרבית הרפתות מעמים (שופל) המשמש למגוון עבודות, כגון: איסוף מזון, פינוי סופי של לכלוך מהרפת, עבודות תחזוקה בגובה ועוד. בנוסף למעמים בדרך כלל ניתן למצוא בובקט (יעה אופני ועיר) שמבצע עבודות קטנות ומשלימות, כגון עבודות ניקיון קלות, איסוף ושפיכה של מזון ופסולת, ניקוי מדרכים ועוד. כל אחד מהכלים הינו בעל יכולות מוגבלות בכל הנוגע לעבודה ברפת ולכן מותיר את בעליו למצוא פתרונות יצירתיים ולעיתים לא בטיחותיים, בכדי לבצע עבודות נדרשות.

כיום, כלי חדש שהגיע לשוק בישראל, נותן מענה למגוון הפעולות המבוצעות ע"י שני הכלים הללו ואף נותן מגוון יישומים נוספים שמסייעים בפעילות השוטפת של הרפת.

הטלסקופי החדש של "בובקט"

הטלסקופי החדש משלב את יכולות הבובקט והשופל הקלאסי ומאפשר בין היתר גם: הרמה לגובה של עד שבעה מטרים (לעומת שופל שמגיע לגובה מקסימלי של 3.8 מטר), סל הרמה בטיחותי, אביזרים מגוונים כגון חובק, מזלג ועוד. הכלי הינו בעל מהירות עבודה גבוהה במיוחד, נוח וקל לתפעול ובעל שדה ראה רחב מאוד.

עלות טלסקופי ממוצע הינה כחצי מעלות

שומרים על הבית בוחרים באחריות

אנו חיים באחד האזורים היפים והחשובים בישראל, בלב ההיסטורי והחקלאי ובחיבור לאדמה. את השמירה על האוצר שהופקד בידינו יכול לעשות רק מנהיג רב ניסיון שתוצאות עשייתו מוכחות. רק אדם זה ימשיך לשמור ולפתוח את ביתנו ולהצמידנו לשיאים נוספים.

אייל בצר
שומר העמק
לראשות המועצה האזורית עמק יזרעאל

אייל בצר שומר העמק | www.eyalbetzer2018.com | [פ](#) [ט](#) [י](#) [ו](#)

הזמנה

2 באוקטובר 2018

לישיבה מועצת התנועה הקיבוצית (3/2018)

**תקיים ביום חמישי ט"ז בחשון תשע"ט,
25.10.2018, בשעה 09.00
בבית חומה - אפעל**

על סדר היום

1. אישור פרוטוקול מועצה 2/2018 מיום 5.7.2018.
2. ממועצה למועצה.
3. מכינת רעות (מכינה משותפת התנועה הקיבוצית והחלוץ) - גיל לין, אבישי בן אהרון ודן ורדי - מנהל המכינה
4. תל"מ - סיכום תקופה - איציק שפרן
5. ביצוע תקציב 2018.
6. דו"ח ועדת ביקורת לשנת 2017 - אלי גולדמן, מבקר התנועה

מזכירי הקיבוצים/מנהלי הקהילות מתבקשים לוודא את השתתפותם של צירי/ נציגי הקיבוץ במועצה, המהווה, כידוע, את "אסיפת הקיבוצים" על כל המשתמע מכך. להזכירכם, כציר במועצה מטעם קיבוץ יכול לכהן רק מי ששמו מופיע בפנקס החברים של אותו הקיבוץ. לא יינתנו כרטיסי ציר (שרק באמצעותם, כשהם בצבע המיועד לאותה מועצה וחתומים באותו יום, ניתן להצביע) למי שאינם מופיעים ברשימות כצירים או כממלאי מקום קבועים. לא יבוצעו עדכוני צירים קבועים או ממלאי מקום במועד המועצה.

בברכה

ניר מאיר
מזכ"ל התנועה הקיבוצית

פורום חוקרי הקיבוץ: עבר, הווה, עתיד

במשך יומיים דנו בכנס השנתי של פורום חוקרי הקיבוץ ותנועת העבודה, שהתכנס בגבעת חביבה, בפרשיות עבר בתנועה הקיבוצית ובמפלגות הרלוונטיות - מפא"י, מפ"ם, אחדות העבודה, ובשינויים שעברו ועוברים על הקיבוצים. הייתה הסכמה על כך שלקיבוץ תרומה אדירה להקמת המדינה, ובהמשך הדרך קיימת נקודת מפנה ממנה ניתן לתאר את מדינת ישראל שבה הקיבוץ הפך לגורם שולי בלבד

עודד הון

לא תקבלו מוסכמות קיימות, לא בחברה, ולא בתחומים אחרים. החברה צריכה

לרעת להשתנות. חברה ומדינה שלא משתנות - מתנוונת", דבריו אלה של יצחק רבין, הולמים מאוד את פורום חוקרי הקיבוץ ותנועת העבודה, שהתכנס בגבעת חביבה "בין כסה לעשור", בפתחה של שנת תשע"ט. בכנס השנתי, אותו מארגן ידי יערי, הוצגו מחקרים חדשים, פרי עבודתם של חוקרי הקיבוץ, שנושאים הוא הקיבוץ בעבר, בהווה ובעתיד והם משקפים את השינויים הרבים שחלו וקורים בחברה הקיבוצית, בעיקר בשנים האחרונות.

הפורום הוקם לפני שמונה שנים, הוא מאגר עשרות חוקרים הבאים ממוסדות בעלי זיקה קיבוצית - קבוצת חבצלת, יד יערי, המכון לחקר הקיבוץ באוניברסיטת חיפה, יד טבינקין והקתדרה לחקר תנועת העבודה במכללת בית ברל. המטרה - ליצור במת מחקר קבועה המתכנסת למפגשים במשך השנה ולמפגש שנתי מסכם בו מציגים החוקרים את מחקריהם החדשים, תוך דיון ומתן משותף מחקרים ותיקים ועמיתים.

מנהלי מכוני המחקר הם דודו

אמיתי מיד יערי, יונה פריטל מיד טבנקין וד"ר שלמה גץ מהמכון לחקר הקיבוץ. יו"ר הוועדה האקדמית של הפורום לחוקרי הקיבוץ הוא ד"ר אלון גן, בה חברים 11 מחוקרי הקיבוץ.

המושב הראשון והשני

המושב הראשון בכנס דן בנושא "תנועת העבודה: עבר - הווה - עתיד". אורן קלמן, יליד דימונה ודוקטורנט במכון בן גוריון לחקר ישראל והציונות, עמד בהרצאתו על האופן בו ראשי מפא"י ביקשו לעצב את ההנהגה בעיירות הפיתוח בשני העשורים הראשונים לקום המדינה. לדבריו, מכיוון שרוב האליטה הממערבת של העלייה מצפון אפריקה בשנות החמישים בחרה שלא לעלות לישראל והאליטה הרבנית איבדה את מעמדה בקרב העולים, נוצר 'ואקום' מנהיגותי אותו ניסו ראשי מפא"י ואנשי מנגנון המפלגה למלא באופן שיענה על חששותיהם משינוי פני החברה הישראלית, על ידי העלייה מצפון אפריקה. שאיפתם הייתה לגבש בעיירות הפיתוח הנהגה שתהיה מזוהה עם המפלגה וערכיה ויחד עם זאת תהיה מזוהה עם תושבי המקום. לצורך כך נקט מנגנון מפא" בכמה שיטות פעולה, ביניהן:

הצנחה של תיקים, אשכנזים ומזרחים, המזוהים עם המפלגה, לתפקידי מפתח בעיירות הפיתוח; החלפה של מוצנחים שלא הצליחו לזכות בא" מון תושבי המקום בנציגים אחרים, בדרך כלל מזרחיים; השפעה ולחץ של סניף המפלגה המקומי לבחור בנציג שבו המנגנון מעוניין; הקמת מסגרות הכשרה מפלגתיות בבית ברל ובמקומות אחרים, בהם הוכשרו אנשי המפלגה, ביניהם עולים, לתפקידי ציבור תוך תקווה שמקרב בוגרי מסגרות אלו תצמח ההנהגה הבאה בעיירות הפיתוח.

המתח שנוצר בין השאיפה להנהיל תושבי עיירות הפיתוח את ערכי החברה הקולטת והמפלגה, לצורך הפוליטי-אלקטורלי לזכות בתמיכת הציבור המזרחי, הביא את ראשי מפא"י להלך על החבל הרק שבין כפייה והכתבה מלמעלה, לבין מתן עצמאות מסוימת לסניפי המפלגה המקומיים.

בדיון לאחר הצגת עבודתו של אורן קלמן, נאמר שהייתה הפרוזה בדבריו בנושא של השתלטות הנהגת מפא"י על קביעת התפקידים והמנהיגות עיירות הפיתוח. אהרון ידלין (חצרים) הזכיר שבן גוריון אמנם נקט במדיניות של "כור ההיתוך" אבל: "כבר אז לא קבלתי את דעתו של בן גוריון וטענתי שאין להשליט מגמה

מערבית בחינוך ויש לשמור על הקיום והתרבותיים של עדות המזרח. הגעתי למסקנה שלא יהיה מיוזג גלויות אמיתי ללא תהליך דו-צדדי של השפעות הדדיות בין התרבויות. עלינו היה לאמץ ולשמור על מה שהביאו אתם העדות והשבטים מארצות מוצאם, שאמנם היו חסרים ידע טכנולוגי אבל היו בעלי ערכי תרבות עשירים".

ד"ר אבי אהרונסון (נתל"ה), סקר את עיקרי עבודתו על "ארץ ישראל השלמה כמרכיב בזהות האישית והלאומית של חניכי המדינה העולים". ארץ ישראל הייתה עבור חניכי המהגרות העולים מרכיב בזהותם האישית ורק לאחר מכן חלק מהוויכוח הפוליטי שניהלה הנהגת הקיבוץ המאוחד, בעיקר טבנקין ובן גוריון. לתנועת המהגרות העולים היה קושי לגשר בין אהבתם לנו" פ המולדת מהים ועד הירדן, ברוח ארץ ישראל השלימה, עם העובדה שהארץ מיושבת גם על ידי ערבים. העימותים מקיזי הדם בין יהודים וערבים, הכריחו את תנועת העבודה ומהגרות העולים לתת תשובה ברורה לשינוי בדרך וזו לא נמצאה. לימים, מצא עצמו טבנקין במיעוט והתקבלה תכניתו של יגאל אלון, אף כי זו לא אושרה מעולם בפורום פורמלי.

דני זמיר (משמר העמק, המכון לחקר הקיבוץ אונ' חיפה) דיבר על "תנועת העבודה והפתעת הטראומה פיוז: ימין פופוליסטי ושמאל קפיטליסטי", כשהוא משווה את הטראומה פיוז שנחת עלינו כהפתעה מרחיקת לכת, כפי שנחתה עלינו מלחמת יום כיפור. השאלה העיקרית איננה היכן טעתה ישראל בהערכת כוונת מצ"רים, אלא איפה טעתה ישראל בהערכת עצמה.

ב"דינמיקה של תהליכי 'השמאל' לה" עסק המושב השני שדן בעבר ההיסטורי בתקופות שונות של תנועת השומר הצעיר. תום נבון (הקיבוץ העירוני בנצרת עילית, דוקטורנט המכון לחקר הקיבוץ) דיבר על שורשיהם הציוניים של ההיסטוריוגרפיה

מתוך הכנס השנתי של חוקרי הקיבוץ ותנועת העבודה

היהודית המרקסיסטית ואמר כי זו נוצרה לראשונה דווקא בקרב חוגים ציוניים החל מ-1905 ועד 1930 ונטייתו של זרם אינטלקטואלי זה לנטות לצד הלאומי ואף הציוני של המרקסיזם. רועי וינטרוב סקר את "הוראת ההיסטוריה המרקסיסטית בקיבוץ הארצי בשנים 1972-1931". הוא בדק תכניות לימוד, יומני מורים ומחברות כיתה אישיות ומצא פער בינן לבין תהליך הלימוד בכיתה בפועל. בעבודתו הוא מצביע על מתחים רעיוניים-חינוכיים בחינוך בקיבוצי השומר הצעיר, המשקפים את זרמי העומק התרבותיים-חברתיים בתנועה.

ד"ר דודון נדיב (משמר העמק), חקר את ההתמודדות של הנהגת הקיבוץ הארצי, הנהגת הקיבוץ המאוחד וההנהגות המקומיות בקיבוצים, עם גילויי ההשמאלה בשנים 1948-1956. תופעת ההשמאלה ומשבר סנה בקיבוץ הארצי ובקיבוץ המאוחד התרחשו על רקע קשיים חברתיים, אידיאולוגיים, כלכליים ודמוקרטיים, כמו עזיבה של 25 אחוז בקיבוצים הצעירים, משבר עמוק שחווה התנועה הקיבוצית לאחר קום המדינה. הקשיים התבטאו גם במתח, ניכור ורגשות קיפוח שעלו בין העולים החדשים לחברי הקיבוץ הוותיקים. תהליך ההשמאלה בקיבוצי הקבה"א והקבה"מ הקצין על רקע משפט פראג ופרשת סנה. הנהגת מפ"ם יצאה להגנת מרדכי אורן והציונות, ומולה ניצב השמאל בראשות משה סנה, שגרס כי הסוללי דריות הסוציאליסטית עדיפה. פרשת סנה עמדה בצלו של הפילוג הטרומטי בקבה"מ, וקברניטי התנועות חששו מפילוג נוסף מצד שמאל של המפה הפוליטית. יערי וחזן ראו בכך סכנה קיומית לקבה"מ ואילו בקבה"א הייתה הסכנה פחותה בהרבה.

ממחקרו של נדיב עולה, שלשיתוף הפעולה בין מנהיגי התנועות לתומכיהם בקיבוצים היה תפקיד חשוב בבלימת מחנה סנה וסילוק תומכיו מהקיבוצים, ומנגד, למנהיגי השמאל

אורן קלמן, דיבר על האופן בו ראשי מפא"י ביקשו לעצב את ההנהגה בעיירות הפיתוח בשני העשורים הראשונים למדינה (יו"ר איציק גרינברג)

באחוז העובדים בתוך הקיבוץ ומחוצה לו, חלו שינויים מרחיקי לכת בהשוואה שנערכה בין השנים 2009 ל-2018. בתוך הקיבוץ עבדו בשנת 2009 45.7 אחוז מהחברים ואילו ב- 2018 28.6 אחוז בלבד. בעבודות חוץ בשכר 27.8 אחוז ב-2009 לעומת 41.5 אחוז ב-2018. (מתוך המחקר "תעסוקה ויזמות" של פרופ' מיכל פלגי, מיכאל סופר וסיביל היילברון, המכון לחקר הקיבוץ, אונ' חיפה).

על, ללא מעמד סטטוטורי, ומוסיפה על החלטות נבחרים הציבור בקבלת ההחלטות של ההנהלה. לסיכום: הקיבוץ "החלוצי" רצה להתנהל ללא מנהלים; הקיבוץ "הממוסד" דבק בניהול עצמי וכי מיצוי "חוכמת הקהילה" בפתרון בעיותיו; בלחצי השינוי, הקיבוץ "המתחדש" נזקק ל"מנהלים" ובזמני הקשים העדיף מנהל חיצוני. האם מנהל חיצוני מפחית מהנכס היקר של הקהילתיות? האם הקהילה שמי תיימרת להיות שיתופית, לא ראוי שתנהל את עצמה בכוחותיה היא? שאלות אלה השאירו המרצים כשא לות פתוחות.

"תעסוקה ויזמות" היו נושא מחקר של פרופ' מיכל פלגי ממסילות, יחד עם מיכאל סופר וסיביל היילברון (המכון לחקר הקיבוץ/אונ' חיפה) . פלגי סקרה את השינויים ממעבר הקיבוץ מחברה סוציאליסטית לחברה ניאו-ליברלית, שמתאפיינים בהעסקת עובדים שאינם חברי קיבוץ בעלות נמוכה, פיטורי עובדים לא יעילים, עזיבה או חיפוש עבודה מחוץ לקיבוץ, ערעור הביטחון הכלכלי וצמצום הערכות ההדרת ויצירת פערים סוציאליים. המחקר מצביע על סגירת ענפים בהם הועסקו קשישים, עקב חוסר רווחיות, סגירת שירותים כמו מרפאה, חדר אוכל ומכבסה, בהן עבדו בעיקר נשים, ייעול שירותים כמו הגדלת מספר הילדים והפחתת עובדים במסגרת החינוכיות, דרישת תשלום מהחברים על מרבית השירותים וחיפוש עבודה אלטרנטיבית. בין אחוז העובדים בתוך הקיבוץ ומחוצה לו, חלו שינויים מרחיקי לכת בהשוואה שנערכה בין השנים 2009 ל-2018. בתוך הקיבוץ עבדו בשנת 2009 45.7 אחוז מהחברים ואילו ב-2018 28.6 אחוז בלבד. בעבודות חוץ בשכר 27.8 אחוז ב-2009 לעומת 41.5 אחוז ב-2018.

ד"ר אלון גן (בית יצחק, מכללת סמינר הקיבוצים) הקדיש את הרצאתו לתהליכי השינוי שעברו ועוברים על התנועה הקיבוצית, דרך השפה המארגנת את ניהול סדר היום הקיימיו. גן הראה, כי השפה המארגנת הדומיננטית עד אמצע שנות השישים הייתה "שפה אידאולוגית". השלב הבא היה "שפה פסיכולוגית" ומהמשיבר הכלכלי באמצע שנות השישים נוצרה "השפה הניהולית". מראשית

בלימודי בחירה. בתי ספר אלה הפכו ל"מרכזי הפצה" לשיטותיהם הייחודיות, לאחר ששלב הניסוי הסתיים ולקחי הופקו, ופעילויותיהם נערכו כות לא רק בבתי הספר הקיבוציים התיישבותיים.

אחרי המטמורפוזה

היום השני של הכנס הוקדש תחילה ל"אחרי המטמורפוזה: שינויים מרחיקי לכת בקיבוץ". שם זה ניתן לפרק בספר שעתיד לראות אור, פרי מחקרם של פרופ' יחזקאל דר (דגניה א', פרופ') (אמריקני) (טוס) האונ' העברית) וד"ר שלמה גץ (רגבים, אוניברסיטת חיפה). בהרצאה על "דילמות של ארגון וניהול בקיבוץ המתחדש", עמד יחזקאל דר על תחולת הניהול על חיי החברים והמתח בין ההיררכיה והסמכות הניהולית לבין השוויון המהותי בין "המנהלים" ל"מנוהלים". ישנם שלושה גורמים מאותגרים על ידי ההפרטה, בקביעת הישגות הקיבוץ המתחדש כ"קיבוץ": הגורם הראשון הוא רמת הקהילתיות השתפנית שהיא קוד בסיסי בגנטיקה של הקיבוץ וטעם מרכזי לקיומו. 'המשק' מהווה מצע לסנטימנט משתף וההנאה מפירותיו היא גורם חשוב, תועלתני ביסודו ומשרה ביטחון. אולם, התרחקות החברים ממעורבות פעילה במשק, אם בשל מיעוט העובדים בו ואם בשל חולשת ההשפעה בניהולו, מפחיתה מתרומתו הפוטנציאלית לחיזוק הקהילתיות. מכיוון שמרבית השירותים הופרטו, קיומם מותנה במימון המוטל על החברים או באמצע.

גורם שני הוא קיום הערכות הדדיות והוא אף בעייתי יותר. בנושא זה כמעט ונזנח השיקול, כי מיסוי פרוגרסיבי עשוי למתן אישוויון כלכלי שמתפתח בקיבוץ המתחדש. הגורם השלישי הוא המתח בין דמוקרטיה משתפת למשילות אפיקטיבית, המלווה את הקיבוץ שנים רבות אך מוגבר בקיבוץ המתחדש. הניהול על ידי ועד הנהלה, לעיתים משמש גם כהנהלת קהילה והנהלה כלכלית, יוצר קשיים בסוגיית הדמוקרטיה המשתפת. התכנסות תכופה של הצמרת הניהולית ב'פורום תיאום', כדי לתאם ניהול ולהכין הצעות החלטה להנהלות, עושה אותה בנקל למעין דירקטוריון בפרי

מהותו, עקרונותיו ודרכי הפעילות של בית הספר וזיקתו לקיבוץ. בנוסף, ברק היכן ניתן למצוא תרומה של מוסדות קיבוציים לחינוך הכלכלי בשנים האחרונות, ערך ראיונות עם מוזכיר התקצ' ועם מנהלת מחלקת החינוך שלה. למרבה האבסורד הוא מצא, שהעולם מחפש היום דווקא את העקרונות שהנחו בזמנם את החינוך המשותף: אוטונומיה לבתי הספר ולתלמידים; למידה משמעותית, חוקרת, מעורבת ופעילה; עבודה קבוצתית; חינוך ערכי, קהילתי ורצף חינוכי מא' עד י"ב. למרבה הצער, אמר פרנק, בדיוק כשרוצים אותנו אנחנו לא משפיעים ולמעשה אנחנו "מתבוללים" בחינוך הכלכלי. מסקנתו היא שאם בתנועה הקיבוצית יש גורמים מובילים, שבאפשרותם לקדם מהלך של השפעה על החינוך הכלכלי, יש להם דרך ארוכה לעשות. להגדיר את הכשלים שהיא רואה בחינוך הממלכתי, לגבש חלופות, לגייס את כל מרכיביו של "החינוך הקיבוצי", לצאת למאבק פוליטי, כולל כלפי משרד החינוך על הגשמת החלופות, ובעיקר להיות מאמינה, עקבית ונחושה בתהליך.

דעתו של פרופ' יובל דרור, כפרופין, מנחה המושב, שונה במקצת מזו של אברהם פרנק. לדעתו השפעתו החינוכית של הקיבוץ על מערכת החינוך הכללית היא ארוכת טווח וניכרת בלמידה הפעילה, היחידנית, הקבוצתית והרב-חומית. כלומר, מה שכיום מופץ כ'הוראה-למידה מותאמת' באמצעות המרכז לטכנולוגיה חינוכית ששורשיה נטועים בחינוך הקיבוצי ושיטות הנושאים, התהליכים ו'קבוצות המחקר' שלו. דרור הביא מספר דוגמאות להשפעת החינוך הקיבוצי על החינוך הכלכלי בישראל. גני ילדים קיבוציים שניפתחו בבית שאן ובקריית שמונה, שיטת הנושאים על פיה מלמדים בביה"ס האזורי במגידו, "בגרות אידאולוגית" חלופית במוסד החינוכי רמותיים ושותפויות אזוריות בין בתי הספר המאפשרות העמקה

דוף, סמינר הקיבוצים), שבנוסף לסקירה על החינוך האנתרופוסופי (חיינוך וולדורף), שרטט את קווי הדמיון והשוני בינו ובין החינוך הקיבוצי הוא קרא ליצירת קשרים הדוקים יותר בין שתי השיטות החינוכיות, בעיקר עקב הערכים והנושאים המשותפים. ד"ר אברהם פרנק, (גן שמואל), הדגיש בתחילת דבריו כי מחקר "החינוך הקיבוצי והמערכת הכללית – מה רלבנטי?", נבע בעיקר מהשאלה האם התנועה הקיבוצית ו"החינוך הקיבוצי" עדיין רלבנטיים למערכת החינוך הכללית. הוא שם את "החינוך הקיבוצי" במרכז, כי לדעתו יש צורך לבדוק האם הוא עדיין קיים, לאחר שמרבית המוסדות החינוכיים עזבו את גבולות הקיבוץ או לפחות את בעלותו.

פרנק מנה בהרצאתו את שמונה עקרונות החינוך המשותף והביא את התנגדותם הנמרצת של הקיבוצים לבחינות הבגרות, כפי שהשתקפה בתחילת שנות השבעים בהחלטת המועצה הקיבוצית: "יש לגייס את התנועה הקיבוצית למאבק ציבורי על ביטול בחינות הבגרות, בהיותן אמצעי חינוכי מיושן, שאינו מתיישב עם עקרונות פדגוגיים מתקדמים... בדבר יש להמשיך את המו"מ עם מוסדות ההשכלה הגבוהה ועם המשרד לחינוך על התוויית דרך אל ההשכלה הגבוהה לבוגרי בתי הספר הקיבוציים, שתתחשב בייחודו החינוכי והחברתי של בית הספר הקיבוצי".

בהמשך, בעקבות משבר הקיבוצים, המציאות החינוכית השתנתה. בתי הספר יצאו אל המועצות האזוריות וקלטו תלמידים רבים "לא משלנו" בתי הספר קיבלו עליהם את עול הסטנדרטיזציה ואת "טבלאות הלייגה" ונהפכים ל"רגילים".

לצורך מחקר הפיץ אברהם פרנק שאלונים בין מנהלי ומנהלות בתי ספר שהיו בתי ספר "קיבוציים" וקיבל תשובות משישה בתי ספר יסודיים ותשעה על-יסודיים. המנהלים השיבו על שאלות שכולן נסבו על

היה תפקיד מרכזי בעליית השמאל והתעצמות כוחו בקיבוצים. בשמונת הקיבוצים שנחקרו – יראון, יד חנה, כיסופים, כרמיה, הראל, שובל, עין שמר ומסילות – נמצא שהשפעת ההנהגה הייתה רבה יותר על חברי הקיבוץ והיא שקבעה בסופו של דבר לאיזה מחנה ישתייך הקיבוץ.

דורון נדיב מסכם את מחקרו בכך שהנהגות הקיבוץ הארצי והקיבוץ המאוחד השיגו את מרבית מטרותיהן, בשל ארבע סיבות עיקריות: פעולה נחושה של התנועות בשיתוף הנהגות הקיבוצים לסילוק תומכי השמאל; לסנה לא הצטרף אף אחד ממנהיגי השמאל; בסופו של יום, המנהיגות המקומית בכל קיבוץ וקיבוץ קבעה את הקו האידאולוגי שתמך בקו התנועה, והסיבה האחרונה – הלכידות החברתית שאפיינה את שתי התנועות הקיבוציות, שימשה קיר מגן נגד סכנת הפילוג בעקבות פרשת סנה.

המושב השלישי והרביעי

המושב השלישי הוקדש ל"תרבות הקיבוצית – והגדת לבנה – הגדרות פסח קיבוציות". בנימין (בוג'ה), ממכון שיטים בבית השיטה, דיבר על השתקפותה של ההווה הצינונית בהגדרות פסח הקיבוציות. נועה בגלס יבין סקרה את מכלול ההגדרות הקיבוציות בדגש על "בין מסורת לחידוש" ולאחרי מרזל (יגור, מכללת סמינר הקיבוצים), ששרה להדגמה שירי הגדה מסדר פסח נוסח יגור, סיפרה כיצד היא עושה מאמצים לשמר את מסורת הפסח בקיבוץ יגור כפי שייסד אותו יהודה שרת משנת 1951.

המושב הרביעי נשא את הכותרת "החינוך הקיבוצי: עבר – הווה – עתיד" והתבסס על סדרת מחקר שפעלה כשנתיים בסמינר הקיבוצים וסיכומיה ומחקריה יראו בספר בעריכתו של אלון גן, שיצא לאור בשנה הבאה. פתח אותו גלעד גולדשמידט (הר-

בחירות למועצות האזוריות

התפתחויות של הרגע האחרון במטה אשר וגלבוץ

בבחירות הקרובות. לנוכח ההתפתחות הדרמטית הזאת, הח' ליט עו"ד מימי לגר מגשר הזיו להתמודד על תפקיד ראש המועצה מול דוידוביץ'. הוא הצליח לאסוף מספר מספיק של חתימות שיאפשרו לו להתייצב להתמודדות, ושלח לתושבי המועצה מנשר המסביר את החלטתו. ואילו במועצה אזורית גלבוץ – לפני שני ימים נבחר עובד נור, בן עין חרוד איחוד ותור שב גן נר לראשות המועצה, עם פרישתו של דני עטר לאחר 20 שנות כהונה. עטר התמנה כידוע ליו"ר הקק"ל. בבחירות האחרונות וגם באלו שלפניהן התמודד מולו מוטי כהן מגן נר ונוצח. בבחירות שיערכו בסוף אוקטובר מתמודדים שוב עובד נור מול מוטי כהן. אוכלוסיית המועצה מורכבת בחלוקה גסה משליש חברי קיבוצים, שליש תושבי כפרים ערביים (5 כפרים) ושליש מושבניקים. עובד נור נהנה מתמיכתם של הקיבוצים והמושבים הוותיקים והערבים וגן נר נחלקים בין שני המועמדים. אלא שלפני שבוע "נפל דבר" – עמיקם סבירסקי מבית השיטה סיים 20 שנות כהונה כעוזר שר הביטחון להתיישבות (היה מינוי של אהוד ברק ובהמשך שירת תחת מופז, פואד, פרץ, יעלון וליברמן), "חצה את הקווים" וחבר למוטי כהן. ההצטרפות של סבירסקי לכהן מבטיחה בחירות לא שגרתיות בגלבוץ.

יורם ישראלי ראש המועצה האזורית מטה אשר הודיע במסיבת עיתונאים שני ערכה בשבוע שעבר, שאין בכוונתו להתמודד בבחירות הקרובות לקדנציה נוספת בתפקיד ראש המועצה, והמועמד לתפקיד מטעם ה"טריו" (ההנהגה המשותפת), הוא סגנו משה דוידוביץ'. ישראלי הסביר, כי לאחר שסקר שנערך לפני כשנה הצביע באופן מובהק כי סיכוייו לנצח בבחירות גבוהים מאד, הודיע לחבריו כי אם יזכה, אין בכוונתו לכהן לאורך הקדנציה כולה, אלא לפרוש בהגיעו לגיל הפנסיה, מסיבות אישיות ובריאותיות, וביקש שיעשו ביניהם רוטציה. אלא שאז התברר כי הדבר אינו אפשרי מבחינה משפטית וכי צעד כזה יגרור את המועצה לבחירות חדשות בעוד שנה וחצי. מתוך כך החליט ישראלי שלא להתמודד לתפקיד והציע כי במקום ר"ר טציה יבחרו חברי ה"טריו" מועמד אחר וימשיכו לפעול תחת הנהגתו כהנהגה משותפת, כפי שעשו עד כה. בסדר החדש יורם ישראלי מועמד לתפקיד סגן ומשנה לראש המועצה ואילו אייל רייז יהיה מועמד לתפקיד סגן ומ"מ ראש המועצה כפי שהיה בקדנציה האחרונה. ראש המועצה וסגניו החליטו שלא לתת פומבי לדבר עד לאחר פתיחת שנת הלימודים ומיד לאחר ראש השנה הגיעו להחלטה כי משה דוידוביץ' יהיה המועמד מטעמם

ד"ר אלון גן, הרצאה על תהליכי השינוי שעברו ועוברים על התנועה הקיבוצית

הקיבוצית לא הייתה מסוגלת להצטרף לגל הביקורתי על הקפיטליזם ונשארה תקועה בשנות התשעים. גם בתחום הלאומיות התנו"ר עה הקיבוצית חדלה להיות רלוונטית. הציונות היום היא מוצר אקלקטי המשלב לאומנות גור ענית שבסיסו הרעיוני הוא מיתוס דתי המכיל גאולה משיחית, אמונה בעליונות רוחנית של היהודים והביטחון שפסוקים בתנ"ך הם חוזה מסחרי מחייב. ההיסטוריה הוכיחה פעם אחר פעם כי שילוב כזה מביא חורבן על מאמיניו. כדי שהתנועה הקיבוצית תחזור להיות רלוונטית עליה לשוב ולייצר את המערך הרעיוני שיצרטרף למגמות ההולכות והכור בשות את העולם המודרני ולהוות אנטיתזה ללאומנות. קשה להאמין כי יש לקיבוץ כוחות לייצר תשובות, אך ללא תקוות כאלה אין לו עתיד.

ד"ר אלון פאוקר (בארי, בית ברל), טען שה קיבוצים לא זיהו את השינוי הדרמטי שקרה במעבר מ"יישוב למדינה". פאוקר מכנה את 13 השנים 1936-1949 כ"שנות הגבורה", השנים בהן הוקמו כ-150 קיבוצים ולמעשה הקיבוצים היו אז קבלן ההתיישבות של הציונות. עם הקמת המדינה מנהיגי הקיבוצים רצו לה משיך באותה דרך אבל כיוון זה נכשל. הקיבו צים תרמו רבות בקליטת עלייה בחברות הנור ער, בכלכלה ובתחומים נוספים, אך מבחינת ההתיישבות התנועה הקיבוצית לא זיהתה את השינוי שחל עם הקמת המדינה. פאוקר, שספרו "כשחלוצים רצו בית" עומד לצאת בקרוב באוניברסיטה הפתוחה, סבור שהיום הקיבוץ ממשיך להיות דרך חיים ייחודית מבחינת אורח חיים וצורת החיים שבו. ייתכן שדרך זו, של אורח החיים הקיבוצי על השינויים שחלו בה, תוכל להשפיע לטובה על החברה הישראלית.

אהרון ידלין דיבר על שלושת העקרונות של הקיבוץ השיתופי שיש לשמרם מכל משמר והביע תקווה שלמרות השינויים הרבים, ניתן יהיה לשמרם גם בחיים הקיבוציים המתחדשים. יש לשמור על השיתוף בכלל הנכסים הצרכניים כמו חדר האוכל, מוסדות חינוך ומשק, כי ברגע שאלה יהפכו לקניין פרטי יאבד הקיבוץ את ייחודו. עקרון השוויון חייב להישמר והוא מתבטא בזכות של כל חבר לקבל את צרכיו, גם אם הם שונים. יש לשמור שכל משפחה, גדולה כקטנה, תקבל את הצרכים מהקיבוץ במלוא האחריות לבריאות, חינוך ומרכיבי החיים האחרים. עקרון חיוני נוסף הוא הרווחיות, שהקיבוץ מבחינה כלכלית יעמוד על רגליו ויוכל לפרנס את חבריו ועצמו ברווחה. ידלין אינו מוותר על המשימתיות של הקיבוץ גם היום. התיישבות, ביטחון וכלכלה הם אבני היסוד של תרומת הקיבוצים למדינה בעבר ומן הראוי שיהיו כך גם בהווה ובעתיד.

המאה העשרים ואחת מעצבת את סדר היום הקיבוצי "השפה המשפטית". בשנות השבעים חברי הקיבוץ התברחו, שהפסיכולוגים בנו את הווילות שלהם "על גבם של מטופלי הקיבוץ", בשנות התשעים היה זה היועץ הארגוני והחל משנות האלפיים, מי שבונים את הווילות מכי ספי קיבוצים אלה עורכי הדין.

האם הקיבוץ הוא סיפור של כישלון או של הצלחה? אלון גן טוען שאם המדר הוא "היש" רדות הארגון, התאמת עצמו לתמורות הזמן, הרי זה סיפור הצלחה. אבל אם המדר הוא רבי קות ברעיונות היסוד ותפיסות הליבה, המרחק מהקיבוץ השיתופי ועד לאורח החיים הקיבוצי כיום, ניתן לומר שמדובר בכישלון.

כותרתו של רבי השיח שחתם את הכנס הייתה "הקיבוץ והמדינה – 70 שנות דיאלוג". השתתפו בו אהרון ידלין, אביבה חלמיש, אלי צור (זיקים) ואלון פאוקר. המשתתפים בחנו את שאלות התמודדות הקיבוץ עם המעבר מיישוב למדינה, חילופי השלטון ב-1977, התרומה ההדרית קיבוץ – מדינה, האם הקיבוץ עדיין "היהלום שבכתר של המפעל הציוני" ומבט אל העתיד.

לדעתה של אביבה חלמיש, לקיבוץ תרור מה אדירה להקמת המדינה, הרבה מעבר לחלקו באוכלוסייה. המעבר מיישוב למדינה ממלכתית ייתרה במונחים רבים את חלקו והקיבוץ נדחק ממוקדי העשייה – התיישבות, קליטה ועדיין נשארו הביטחון והכלכלה – וקיימת נקודת מפנה בה ניתן לספר את תור לדות מדינת ישראל בלי הקיבוץ או כגורם שולי בלבד. הקיבוץ כאוטופיה הוא הצלחה חברתית ובמשך שלושת רבעי המאה היה בעל מאפיינים אוטופיים, וגם אופן ההתמודדות שלו עם המשברים שעבר מלמדת על חיוניותו כלפי פנים. עם זאת הכישלון הוא פוליטי. הוא לא היווה גורם פוליטי בעל משמעות וספק אם שאף לכך אי פעם. מסקנתה של חלמיש היא שלקיבוץ, מעצם הקמתו והתבדלותו ממעמד הפועלים העירוני, הייתה השפעה שלילית על האפשרות לגבש שמאל ציוני בעל עוצמה פוליטית.

ד"ר אלי צור, זיקים, אמר שהקיבוץ מראשיתו היה ניסיון לתת תשובות בתחום החברתי והלאומי. המעמד הייחודי של הקיבוץ העניק לו אנרגיות וסטטוס גם כשנעלמו כל המרכיבים הללו, לפחות בעשורים הראשונים של קיום המדינה.

עם פרוץ המשבר הכלכלי של התנועה הקיבוצית באמצע שנות השמונים, התברר כי אין לתנועה הקיבוצית שריון רעיוני ויכולת חברתית לעמוד בקשיים והסיסמה שכבשה את החצר הקיבוצית הייתה "להיות כמו האחרים". כאשר ב-2008 פרץ המשבר העולמי, התנועה

משלחת של משרד נסיעות בבעלות הוותיקן הגיעה לביקור בעין גב

משלחת ההנהלה הבכירה של משרד נסיעות בבעלות הוותיקן "אופרה רומנה", הגיעה מרומא לביקור ידידות בתיירות עין גב. חברי המשלחת, אנשי הנהלת המשרד, כולם אנשי כמורה, ביניהם: מונסניור רנו צ'באריני, מנהל משרד 'אופרה רומנה' ומונסניור גוארינו די טורה, בישופ משרד אופרה רומנה.

חברי המשלחת סעדו ארוחת צהריים במסעדת הדגים הוותיקה בעין גב, כולל סנט פיטר פיש (דג מושט), עם הנהלת תיירות עין גב, ערכו שייט ותפילה על ספינת חברת "שייט כנרת" ומשם המשיכו לביקור בטבח, הר האושר, נצרת ובירושלים.

רוב תנועת הצליינים הנוצרים מאיטליה לישראל היא קתולית דתית. מזה שנים קיימת מערכת קשרים עסקית וחברתית קרובה, בין תיירות עין גב והמשרד ברומא. קבוצות התנו"ר עה מגיעות לסעודה ושייט על הכינרת, אגם הקדוש לנצרות, כאשר הם לנים בכפר הנופש עין גב, או במלונות ומנזרים בנצרת ובכפר כנא, בעלות הילה ואוירה דתית צליינית.

בצילום – מנהל משרד 'אופרה רומנה' רנו צ'באריני (רביעי מימין), יצחק (קיצ'ו) גרינט מנהל שיווק תיירות עין גב, בישופ המשרד מונסניור גוארינו די טורה (שלישי משמאל) ואנשי הנהלת המשרד

עדיין מבחן ערכי

עוד בעניין הצעירה בעלת הצרכים המיוחדים שלא התקבלה לחברות בדגניה א'

ראשית, ברצוני להבהיר כי תגובתי להלן לא הייתה נכתבת, אילו לא הייתי רואה בהחלטת דגניה א' שלא לקבל לחברות צעירה בעלת צרכים מיוחדים, ובי תגובת עורך גנני למכתבי (גיליון 1644) תופעה בעלת ענין ציבורי. תגובה על מכתבי ב"הזמן הירוק" הייתה צפויה, ציפיה לתגובה עניינית נראה שהייתה מופרזת.

המגיב, עורך גנני, איש המייצג את הממסד המקומי, ועל פניו אחראי לא קטן למה שאני רואה כמחדל ערכי, יצא כנראה מכליו על דבריי, וכשאני טוענים ענייניים להצדקת המעשה של קיבוצו, נעשה שימוש בפנטזי הדיוע: לתקוף אישית.

ואכן, הנושא הראשון בדברי גנני, הוא לשים ללעג את השכלתי. לא חשבתי מעורר לם ולא התכוונתי לנפנף בו, אבל אם כבר אז כבר. השאלה הראשונה הנשאלת היא האם תגובתו של גנני והתייחסותו המזלזלת אל השכלתי הינה תוצאה של תסכול אישי עמוק, שלא קשור כלל לנושא הנדון? אני מאשר את דבריו כי אין היכרות אישית בינינו, וגם לי אין כל ענין בכך. לעומת זאת אני יכול לומר, שהשכלתי מעניקה לי יתרון עליו בידע, ביכולת ובמיומנות, כדי לראות בפרספקטיבה, בראיית תמונה רחבה ובניתוח מצבים, כמוכן על פי תפיסתי. ודאי כשמדובר על פרסום בעיתון.

מכתבי היה תגובה למידע שמקורו בפרסום כתבה ב"זמן הירוק" ולא מחקר מדעי. לא בטוח שאילו נערך "מחקר" על היחס של דגניה א' לבעלי צרכים מיוחדים, כפי שהוא מציע לי, התוצאות היו לשביעות רצוני של עורך גנני. מעניין מה היה טוען אז. לא מדובר על מחקר, מדובר על ערכים, מונח שכנראה נשכח על ידו.

טיעוני הנגדיים לא ענייניים. הטענה כי גם בהצבעות בעבר בני קיבוץ שאינם בעלי צרכים מיוחדים לא התקבלו אוטוריטתית היא עלבון לאינטליגנציה. אף אחד לא מערער על הלגיטימיות של ההצבעה, וגם לא על הזכות לדחות קבלה לחברות, השאלה היא מאלו טעמים. אכן, צודק גנני שלחברות בקיבוץ יש משמעות אבל מה רבה בחינות, ביניהן הערכית, הרגשית, המשפטית והחומרית. הוא מתייחס רק לצדדים המשפטיים והחומריים, וזכירות מול חובות. ההיבט המשפטי הוא חשוב ביותר, וחשיבותו אף עלתה עם השינויים בקיבוצים. בתי המשפט מתמלאים בתביעות הנוגעים לקיבוצים, שבעבר כאמור סגרו אותם בתוך החצר.

הבעיה היא בהתעלמות מהמשמעות הערכית והרגשית, והראייה היא שהוריה של הצעירה ראו בכך חשיבות רבה בקבלתה לחברות (יחד עם אחיה שכן התקבל - אם

פרט זה אינו נכון, אני מתנצל מראש). אולי יחס ערכי ורגשי הוא מה שאמור להפוך (לא בטוח שזה כבר רלוונטי) את הקהילה הקיבוצית לשונה מכל יישוב קהילתי אחר? ואם בחומר עסקינן, האם העמידה (החשור בה) אבל הבלעדית על ענין הזכויות והחורבות כקריטריון לקבלה לחברות מעלה שאלה על מידת הנכונות האמיתית של הקהילה לחלוק את פירותיה גם עם חברים מוגבלים?

הטעון כי קיים מסלול מיוחד עבור בעלי צרכים מיוחדים שידאג לעתידם כל חייהם, הוא מגוחך ולא קשור כלל למעמדם כחברי קיבוץ. מתוך העיקרון של שוויון ערך האדם נובע גם העיקרון כי לא כל אדם דומה לזולתו. אין מניעה להתוות מסלול ייחודי לחבר קיבוץ בעל צרכים מיוחדים. הדבר ה"נוראי" שיכול לקרות בעקבות קבלתו לחברות של אדם כזה, הוא שיחוש שייכות עמוקה יותר לקהילה, "את/ה אחד משלנו".

למרות השבחים העצמיים על דאגה יתרה למוגבלים, האם היעדר רצון לקבל את הצעירה לחברות נובע דווקא מחוסר נכונות למלא אחר ההתחייבויות כלפיה ומחוסר רצון להעניק לה זכויות כחברת קיבוץ כי אינה מסוגלת (מתוך גזירה) למלא אחר כל חובותיה כמו חבר ללא מוגבלות? ההתחייבות כלפיה כתושבת ללא ספק פחותה, כי אחרת כיצד אפשר להסביר את אי קבלתה לחברות? מסלול הוא לא תעודת ביטוח, מסלול אפשר לשנות, מעמד חברות יותר קשה לבטל ויותר מחייב את הקהילה.

על פי חוק במדינת ישראל, קהילות קטנות רשאיות למיין ולברור את חבריהם על פי הגדרות שניתנות לפרשנות חופשית, האם יאושר גם קריטריון שבעלי מוגבלות לזכות לא יתקבלו לחברות? האם סעיף כזה יעבור בג"ץ? יואיל גנני בטובו להשיב על שאלה נוספת: מה ההבדל בין הסירוב להעניק אזרחות לאדם מוגבל למרות שזכויותיו וחובותיו שונות, לבין שלילת חברות מאדם בקיבוץ בשל אותה הסיבה? במדינת ישראל גם קשישים ומוגבלים זכאים ליהנות מחוק השבות המזכה באזרחות אוטומטית.

טענתו כי "דגניה א' הוא מהקיבוצים המובילים בתנועה בדאגה לבנים עם צרכים מיוחדים..." דורשת הוכחה, יתכן והוא צודק, אם היחס לצעירה היא דוגמה לכך, מצבה של התנועה הקיבוצית עגום עוד יותר, ואם דבריו אינם מבוססים, אז מדובר על דברי רהב של אדם מתגונן. אני מעריך ומקווה שיש קיבוצים בתנועה הקיבוצית שהיו נוהגים אחרת, למרות ההפרטה.

ד"ר מאיר יקטר
(מתנצל על החתימה)

ניב ויזל
מכר את
הקיבוצים

שלוחי חגנזי
מכר את
צור הדסה

מטה יהודה
אומרת - לא!
לקומביות פוליטיות

ב - 30/10/18 יוצאים לדרך חדשה

מטה יהודה אומרת כן!
ליוסי משה

יוסי
משה
לראשות
מטה יהודה

אחריות עם ניסיון!

שר האוצר נפגש עם ראשי תנועות ההתיישבות וראשי המועצות האזוריות

"נכונות לקדם מהלכים פורצי דרך". צילום: דפנה כהן-נוראל

שעלו בה. נראה כי בימים הקרובים ילבושו חלק מן ההבטחות צורה של צעדים מעשיים. בדבריו לסיכום המפגש אמר שר האוצר משה כחלון: "שם המשחק חק לעבודה משותפת נכונה בין הממשלה לביניהם - נציגות. אני לא יכול לדבר עם כל ראשי האיגודים, הענפים, המגדלים והיישובים. אני יודע לעבוד מול נציגות מקצועית ורצינית שמאגדת את כולם. תנצלו נכון את הנציגות המצוינת שיש לכם ונמשיך לעבוד מולם להצלחת החקלאות הישראלית".

מזכ"ל תנועת המושבים ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל, מאיר צור אמר: "מדובר במפגש משמעותי אליו הגיעו למעלה מ-20 ראשי מועצות. אני שמח ששר האוצר רואה את חשיבות החקלאות עין בעין איתנו ראשי התנועות וראשי המועצות האזוריות ובכוונתו לחזק לשמור את החקלאות והמרחב הכפרי כולו".

ניר מאיר, מזכ"ל התנועה הקיבוצית: "אני מברך את שר האוצר ואת ראשי המועצות שהגיעו ביום הגשת הרשימות לבחירות למפגש משמעותי זה. המפגש היה מעמיק ופורר, הועלו נקודות משמעותיות והשר גילה בקיאות ונכונות לקדם מהלכים פורצי דרך שיביאו לידי ביטוי את העיקרון שטובתו של המרחב הכפרי היא טובת המדינה. לא צריכה להיות שאלה של נציגות, התאחדות חקלאי ישראל ומרכז המועצות האזוריות הם הכתובת להידברות מאורגנת מול המגזר החקלאי - התיישבותי".

להסדרה רגולטורית מעודכנת, וענף הפטם המשווע לארגון מחדש, בכדי למנוע את קריסתו. היה עיסוק נרחב גם בסוגיית המים לחקלאות, זמינותם, מחירם ודרך ההתנהלות כאשר משק המים הלאומי - במשך בר קשה. המשתתפים ציינו לשבח את התנהלות השר והמשרד בסוגיית לולי ההטלה בגליל וביקשו יחס דומה גם לענפים אחרים המתקשים להתאזן במשטר הקיים.

ניר מאיר, מזכ"ל התנועה הקיבוצית, התרכז בדבריו בארבעה נושאים עיקריים:

1. עובדת היותה של החקלאות העברית - נכס אסטרטגי למדינת ישראל, לצד היותה פעילות כלכלית.
2. הצורך הקריטי בקיום ערוץ הידברות ישיר למניעת פגיעות בלתי מידתיות בענפי חקלאות, כתוצאה ממדיניות משרד האוצר.
3. שאלת הבניה בקיבוצים המתעכבת שלא לצורך עקב גישה עיינת ולא עניינית אצל חלק ממקבלי ההחלטות ברמ"י, בסוגיה זאת הביע מאיר את ביטחונו כי המהלכים עליהם סוכם עם שר האוצר בדיונים שקיים עם התנועה הקיבוצית, יצאו אל הפועל ויקלו על המצוקה.
4. הצורך האקוטי לקיים הידברות מוקדמת, ככל הניתן, עם ראשי המועצות בעת הכנת תכניות במסגרת הותמ"ל.

בישיבה הועלו רעיונות שונים לקידום הטיפול בנושאים העקרוניים

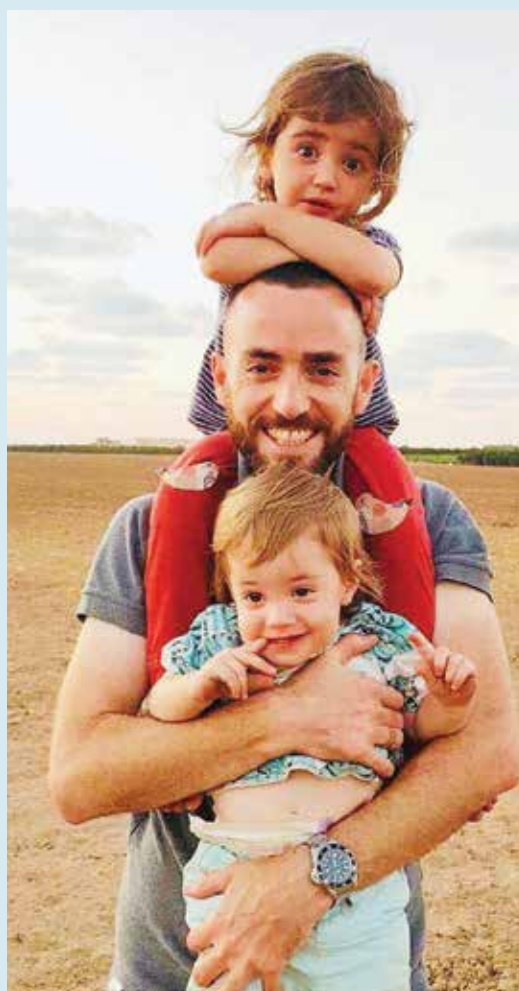
המעיקות על הרשות בראשה הוא עומד. עלו נושאים רבים, שונים ומגוונים. שר האוצר גילה בקיאות רבה והכיר חלק מן הבעיות שהוצגו לעומקן ממש, אך מחוסר זמן ועקב מספר המשתתפים הרב, לא ניתן היה לפתח דיון מעמיק. הדברים נכתבו, ותשובות תימסרנה בהקדם. חלק משמעותי מן הפגישה הוקדש לאתגרים החמורים הניצבים בפני המגזר החקלאי, בדגש על ענפי בעלי החיים, רפת החלב הממתינה

לפגישה הגיעו ראשי המועצות האזוריות רמת נגב, עמק יזרעאל, חבל אילות, לב השרון, דרום השרון, שער הנגב, אשכול, מטה אשר, עמק הירדן, עמק המעיינות, חוף הכרמל, מגילות ים המלח, גזר, גלבע, מרום גליל, גליל תחתון, מטה יהודה, מגילות, מנשה, חוף הכרמל, באר טוביה, ערבה תיכונה ועוד. במהלך הפגישה שארכה כשעתיים ניתנה הזדמנות לכל אחד מן המשתתפים לשטוח את הבעיות

בשבוע שעבר קיים שר האוצר משה כחלון מפגש עם למעלה מ-20 ראשי רשויות אזוריות מרחבי הארץ בנושא ההתיישבות הכפרית, חקלאות, קרקעות וסוגיות נוספות על סדר היום. המפגש התקיים בבית תנועת המושבים ביוזמה משותפת של מאיר צור, מזכ"ל תנועת המושבים ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל, ניר מאיר, מזכ"ל התנועה הקיבוצית ויו"ר מרכז המועצות האזוריות, עמיר ריטוב.

הורות משתנה בעולם משתנה

יום עיון מיוחד של "רשת הגן הקיבוצי" מבית התנועה הקיבוצית יתקיים ביום ראשון, 21.10.18, במרכז להורות משמעותית באשדוד

יום עיון מיוחד לרשת "הגן הקיבוצי"

יום העיון יעסוק בנושאים רבים הנוגעים לעולם המשתנה בקצב מהיר וללא היכר בסוגיות חינוכיות-הוריות ובסוגיות חינוכיות מערכתיות. בין ההרצאות שיתקיימו בכנס:

"מי גאון של אמא/אבא?" - דור ה' מגדל ילדים - ד"ר תמר אלמוג, החוג ללמידה הוראה והדרכה, אוניברסיטת חיפה: רובנו מבינים שהצעירים היום שונים, אבל עדיין לא קלטנו עד כמה. מחקר מקיף על דור ה' הישראלי (שכבה של צעירים חילוניים שנולדו בשנות השמונים והתשעים של המאה העשרים) משרטט את הדיוקן של הדור הדיגיטלי והגלובלי ביותר בתולדות החברה הישראלית. בהרצאה יוצגו כמה מממצאי המחקר, בדגש על המאפיינים של עולם התעסוקה הזוגיות וההורות העכשווי. אולי הצעירים מאותנים לכולנו שהגיע הזמן להשתנות ולחפש איזון נכון יותר בין עבודה ומשפחה?

"מעורבות הורים בחברה משתנה: נקודת המבט של מורים והורים" - פרופ' אודרי אדי-רקח, בית ספר לחינוך, אוניברסיטת תל-אביב: היחסים בין צוותי חינוך וההורים הם חלק אינטגרלי משגרת העבודה של בית הספר. יחד עם זאת, בעקבות שינויים חברתיים מקיפים, יחסים אלו מעוררים חוסר נחת בקרב כוחות ההוראה, בעיקר סביב הגבולות בין בית הספר וההורים, הטומן בחובו פוטנציאל לעימותים ומאבקי כוח. בהתבסס על מספר מחקרים, ההרצאה תציג הסבר אפשרי למקורות למתחים הקיימים בין ההורים לצוותי חינוך (בעיקר מורים), ויוצג האופן שבו צוותי חינוך מתמודדים עם הורים. בין השאר ידון, האם לנוכח השינויים החברתיים המקיפים, דרכי ההתמודדות של המורים היא יעילה לקידום יחסים חיוביים עם ההורים.

שינוי דפוסי העבודה ושיתופי הפעולה בין המערכות המקצועיות להורים, פרקטיקה - פרופ' חנה שחר, מרצה במכללת גורדון וראש צוות חשיבה על חינוך לערכים במכללה: אחד השינויים המתרחשים בעידן בו אנחנו חיים, הוא אופיים של יחסי הגומלין בין ילדים, הורים, אנשי הצוות החינוכי, והקהילה בה הם חיים. דפוסי היחסים הללו כפופים לשינויים חברתיים ותרבותיים דרמטיים ובלתי פוסקים, ומחייבים חיפוש וחשיבה מעמיקים. במפגש זה ננסה לבחון דרכים מעשיות לבניית דפוסיים של שיתוף פעולה מועיל ורלוונטי בין מערכות מקצועיות לבין הורים, תוך הבנת התפקיד של כל אחד מהם

ביצירת תהליך חינוכי מעודכן ומיטבי. במהלך המפגש נכיר מודל המאפשר חשיבה משותפת ומובנית אודות המאפיינים העומדים בבסיס יחסי הגומלין והשותפות בין אנשי חינוך והורים. המודל יכול לשמש כלי לפיתוח מקצועי של צוותים בתכנון מדיניות שיתוף הפעולה שלהם עם ההורים ועם הקהילה.

ונסיים ב"פורום פתוח, מהלכה למעשה": שיחה כנה בין גננת, אמא, מדריכת הורים ומנהלת מערכת חינוך - בהנחיית גילית אבטליון.

עלות ההשתתפות בכנס 190 ש"ח, להרשמה היכנסו לאתר התנועה הקיבוצית.

בוחרים את הצעירות והצעירים המשפיעים לשנת 2018!

אנף הצעירים והמעורבות בחברה, רשת הצעירים החדשה של התנועה הקיבוצית ובשיתוף תנועת הקיבוץ הדתי ייבחרו גם השנה, את עשרת הצעירים המשפיעים מהתנועות הקיבוציות.

את מי אנחנו מחפשים?

1. צעירים וצעירות שנמצאים בעמדות מפתח בחברה הישראלית (משרדי ממשלה, ארגוניים לאומיים, בטחון, כלכלה, חינוך, תרבות, היי טק, תעשייה, עולם פיננסי, רפואה, עמותות וכו').
 2. צעירים שנמצאים בהנהגה המקומית - בקיבוצים, בארגונים האזוריים, מועצות אזוריות ועוד.
 3. צעירים "רגע לפני פריצה" - צעירים שמעורבים ופעילים בחברה ומסתמנים כ"הדבר הבא!"
- זו ההזדמנות לפרגן לאנשים ונשים מוכשרים ומוכשרות מקיבוצכם! היכנסו לאתר התנועה והגישו המלצותיכם.

כל ביטוחי הרכב אותו דבר... עד לרגע שבו צריך אותם

בביטוח חקלאי, המטרה שלנו היא לשלם לחברים את המגיע
להם במהירות האפשרית ותמיד להיות בצד שלכם.

**קבלו הצעה משתלמת במיוחד לביטוח הרכב
מחברת הביטוח היחידה בישראל שעובדת במיוחד
בשביל קיבוצניקים**

**15%
הנחה**
למשלמים
בכרטיס
משקארד*

ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ. * תנאי המבצע: בביטוחי רכב ודירה - המבצע בתוקף עד ל-31.12.2018. ההנחה הינה לפרמיה של שנה לכל המצטרפים בתקופת המבצע (לא כולל ביטוח חובה ורכבים מעל 3.5 טון).
בביטוחי חיים ומשכנתא - המבצע בתוקף עד ל-31.7.2019. ההנחה הינה לכל תשלומי הפרמיה המשולמים במהלך תקופת המבצע. ביטוח חקלאי רשאי להפסיק ו/או לשנות את תנאי המבצע בכל עת לפי שיקול דעתה.

תשלום תביעות
שהוא תמיד בעדן

מחירים תחרותיים
במיוחד

שרות שמרגיש
כמו בבית

***8654**

www.bth.co.il

ביטוח חקלאי

כי בעצם זה שלך

תערוכת

יבול שיא

AGRO ISRAEL

חקלאות ישראלית חכמה

17.10.2018

הגן הלאומי מעיין חרוד | יום רביעי, ח' בחשון תשע"ט,
בין השעות 9:00-16:00 | כניסה חופשית

יריד איכרים "העיקר האיכר"

יריד איכרים ססגוני ומיוחד
בשיתוף עם מועצה אזורית גלבוע

ביריד יוצגו דוכנים של יצרני:

- שמן • זיתים • דבש • יינות • גבינות • תבלינים
- לחמים • ירקות ופירות • משקאות טבעיים • ועוד...

להבטחת מקומך בין המציגים:

יורם טביבי מנהל פרויקטים

מייל: yoram.tabibi@tmags.co.il | נייד: 052-2773132

עדנה זיו מנהלת התערוכה

מייל: edna.ziv@tmags.co.il

מקבוצת: תכלת תקשורת
עולם של מגזינים

יבול שיא

הזמן הירוק

קו לחושב

מארגנים:

"וְהָרִבְתִּי אֶת-פְּרֵי הָעֵץ, וְהִנְחֵבְתִּי הַשְּׂדֵה: לְמַעַן, אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד חֶרֶפֶת רָעָב-בְּגוֹיִם" (יחזקאל, לו', ל')

הוועידה השנתית להצלת החקלאות הישראלית

10:00 - 10:30 דברי פתיחה

אורי אריאל, שר החקלאות ופיתוח הכפר
ח"כ איתן ברושי, מפלגת המחנה הציוני
דני עטר, יו"ר הקרן הקיימת לישראל
עובד נור, ראש מועצה אזורית גלבוע
מאיר צור, מזכ"ל תנועת המושבים ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל

10:30 - 12:00 כנס מגדלים: עידוד כחול לבן מול מדיניות היבוא

אלי אהרון, ארגון מגדלי הירקות
רני ברנס, יו"ר ענף הפירות
צבי אלון, מנכ"ל מועצת הצמחים
אורי צוק-בר, סמנכ"ל החטיבה למחקר כלכלה ואסטרטגיה, משרד החקלאות
אבשלום (אבו) וילן, מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל
עו"ד דודו קוכמן, מזכ"ל האיחוד החקלאי
חזי דניאל, מגדל מיישוב אחיטוב
בהנחיית: **מאיר יפרת**, מזכיר ארגון מגדלי הירקות

12:00 - 13:30 כנס: משבר משק המים

זאביק אחיפז, מנהל אגף התפעול רשות המים
יועד לודר, מנהל אגודת המים חוף הכרמל
ד"ר אסף לוי, סגן מנהל הרשות לתכנון, משרד החקלאות
אבשלום (אבו) וילן, מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל
ירון סולומון, מנהל המחלקה להתיישבות, האיחוד החקלאי
בהנחיית: **ארז וייסמן**, מנכ"ל ארגון עובדי המים

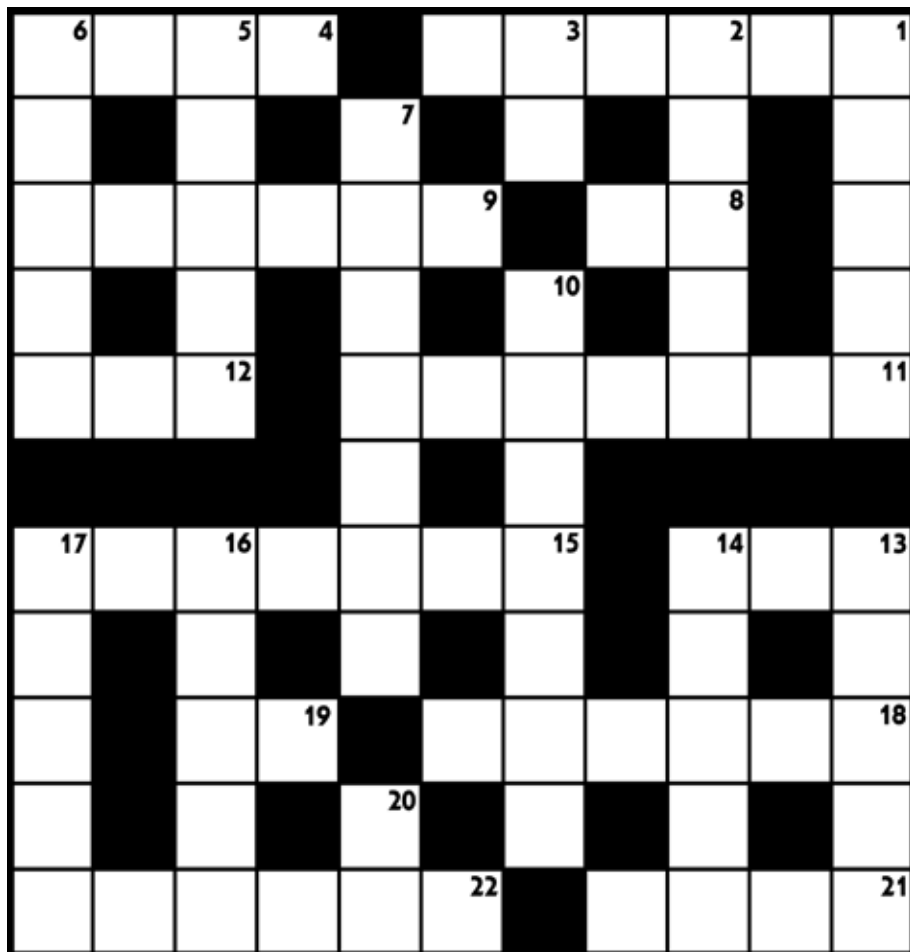
14:00 - 15:00 הענקת אותות הוקרה לחקלאים מצטיינים

עובד נור, ראש מועצה אזורית גלבוע
איציק חולבסקי, ראש מועצה אזורית מגידו
אייל בצר, ראש מועצה אזורית עמק יזרעאל

מס' המקומות מוגבל | לרישום לוועידה ניתן לפנות לעדנה זיו: בדוא"ל edna.ziv@tmags.co.il

תשבץ היגיון מס' 283

מאוזן:

1. סקס של אנשים שאיני מכיר במוסדות דת (ש); 6); 4. ריקוד שמקורו חוץ לארץ (4); 8. (עם 20 מאונך) נפדל אל מה שדיברו עליו הרבה (4); 9. שורו של המעגל מלבב (6); 11. החודש הזה יברח לים הגדול (7); 12. קול במנהג הקיים (3); 13. פרק זמן קצר שסוחטים (3); 15. נחום חזר עם דג בבטנו (7); 18. כשהילדים הקטנים שרים זה נשמע שאין להם הרבה כסף (6); 19. (עם 3 מאונך) מתנפלים על כלי הכתיבה (4); 21. בעלת התודעה שבה להתרדויות במצב (4); 22. יניחו אותן במדבר (6) (ע"פ יגאל פרנקל).

מאונך:

1. לא פוגע בדוקרת שבאמצע התיכון (5); 2. ניקוז בתחילת המירוץ (5); 3. ראו 19 מאוזן; 5. קבוצה כתוצאה ממכה (5); 6. שלוק הגמל בפרואנית (5); 7. רשום בעלון המידע שהוא חתוך לרצועות פה, הזעיר (7); 10. בהודעה המצויינת נאמר: קיצוני, ירדת מהדרך (7); 13. השי שמקבלים על כך שמחכים (5); 14. אסרו עליו להמריא ישר מאחורי ההתרחשות (5); 16. משאבתו של ברטון בעלת דילמות (5); 17. בזמן שעירבבתן הרגשתן בנוכחותה (ש) (5); 20. ראו 8 מאוזן.

תשובות לתשבץ הקודם, מספר 282:

מאוזן: 1. ראש דיו; 4. אשנא; 9. מתקשרת; 11. פולשנית; 12. תרד; 13. נלך; 15. רדיאטור; 18. בדיוני; 19. מפיך; 21. שנהב; 22. יעדיפו.

מאונך: 1. ריפרף; 2. שניצל; 5. שבשבת; 6. אשתקד; 7. מתחתנים; 10. מנדרניה; 13. נתבקש; 14. כפירה; 16. טיפשי; 17. רכבנו; 20. העיד.

היטל בגין עובד זר

על פי חוק הבראת הכלכלה, יש לשלם בגין כל עובד זר היטל בשיעור של 20% משכרו, למעט עובדים זרים בחקלאות. האם הכלל הזה חל גם לגבי העסקת עובדים שנכנסו לישראל בניגוד לדין, למשל מבקשי עבודה מאריתריאה וסודאן? בית המשפט פסק שכן

ישראל או תושביה, אלא מסתננים המחזיקים ברישיונות שהייה זמניים גרידא. בית המשפט מציין כי המערערות העלו מגוון דרכים פרשניות, שמטרתן בסופו של יום זהה, ועניינה החרגתם של עובדים יוצאי מגדר חוק הבראת הכלכלה. אולם, בית המשפט קובע כי אפילו אם נצא מן ההנחה שניתן להתגבר באמצעים פרשניים על המשוכה אותה מציבה ההגדרה הלשונית הכוללת שבחוק עובדים זרים, הרי שמתן פטור מתשלום היטל למעסיקים בנסיבות ענייננו אינו עולה בקנה אחד עם תכליתו של ההסדר.

כך, בית המשפט מציין כי ההיטל הוא תשלום מכוח הדין, ואשר לו תכלית נפרדת, שעניינה הקטנת סך העובדים הזרים (בלא הבחנה מפורשת בין עובד אחד למשנהו) המועסקים במקומם של עובדים ישראליים. על כן קובע בית המשפט, כי מהלך פרשני המבקש להסיק מקיומה של מדיניות שנועדה לאפשר תעסוקה בעבור יוצאי סודאן ואריתריאה ולו ברמה המינימלית ביותר – קרי, באמצעות אי אכיפת האיסור אשר מוטל על העסקתם מעיקרא – כוונה לפטור את מעסיקהם כליל מתשלומי היטל שמטרתו לאזן את השלכותיה הכלכליות השליליות של העסקת עובדים אשר אינם אזרחי ישראל או תושביה, הוא מעט מרחיק לכת.

בית המשפט דוחה עוד את טענת המערערות בדבר השלכותיו הצפויות של ההיטל על מצבם הכלכלי של העובדים וקובע כי לא הובאו לפניו נתונים או ראיות שיש בכוחם כדי לתמוך באמור. אדרבה, ממכלול טענות המערערות והמבקשים ניתן להסיק, לשיטת בית המשפט, כי השתת ההיטל אינה טומנת בחובה חשש ממשי לפרנסתם של העובדים המסת ננים, דווקא בשל נסיבות העסקתם הייחודית והעובדה שהם עובדים בעבודות שאינן מבוקשות על ידי עובדים ישראליים. בית המשפט דוחה גם את כל שאר טענות המערערות וקובע בסופו של דבר כי אין מקום להיעתר לטענותיהן בנושא ההיטל.

יוצא אפוא, כי בית המשפט העליון הכריע כי סעיף 45 לחוק הבראת הכלכלה חל גם על עובדים "מסתננים". עליכם לדעת כי אי תשלום ההיטל בגין עובדים אלו חושף את הקיבוצים לקנסות מטעמה של רשות המיסים שכבר החלה בהליכי אכיפה כנגד מעסיקים שלא שילמו את ההיטל עד היום. בכל מקום בו קיים ספק, אנו ממליצים לפנות לייעוץ משפטי.

* ע"א 4946/16 שלמה סעד נ' פקיד שומה אשקלון (פורסם בנבו, 12.09.2017)

לאחרונה פנו אלי קיבוצים רבים הנמנים על לקוחותיי בשאלות שעניינן תשלום היטל בגין העסקת עובדים זרים בכלל ועובדים "מסתננים" בפרט. בשל הבלבול שקיים בנושא, ונוכח חשיבותו הרבה והרלוונטיות לקיבוצים אשר מעסיקים עובדים זרים, בחרתי להקדיש הפעם את מדורי לסוגיה זו ולהביא בפניכם את עיקרי הדברים.

סעיף 45 לחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003-2004), תשס"ג-2003, קובע:

(א) מעסיק חייב בהיטל בשיעור של 20% מסך כל ההכנסה של עובד זר ששולם בשנת המס (בפרק זה – ההיטל) ואם העובד הזר מועסק על ידו לפי היתר להעסקת עובד זר בענפים אלה יהא שיעור ההיטל כמפורט להלן: בענף החקלאות – 0%, ובענף המסעדות האתניות, בענף התעשייה או בענף הבניין – 15%.

(ב) ההיטל לא ינוכה, במישרין או בעקיפין, מההכנסה של העובד הזר.

כלומר, בהתאם לסעיף זה, בגין כל עובד זר יש לשלם היטל בשיעור של 20% משכרו, כאשר החוק מעניק פטור מתשלום ההיטל למי שמעסיק עובד זר בהיתר בענף החקלאות. בפסק דין שניתן על ידי בית המשפט העליון ביום 12.9.17* נידונה השאלה האם הסעיף הנ"ל חל גם לגבי העסקת עובדים שנכנסו לישראל בניגוד לדין ומחזיקים ברישיונות זמניים. כלומר, האם יש מקום לחייב בתשלום היטל בגין העסקת עובדים יוצאי אריתריאה וסודאן מכוח חוק הבראת הכלכלה.

ביסוד עמדתן של המערערות באותו עניין, חברות המעסיקות עובדים זרים שהתיקים בעניינן אוחדו, עמדה ההנחה לפיה יש להבחין בין עובדים אלו, שהם בגרר "שוהים מוגנים" לשיטתו, לבין שאר העובדים הזרים במדינה, נוכח קיומם הנטען של הברלים מהותיים בין שתי האוכלוסיות. המשיבים, פקידי שומה שונים, טענו כי דין טענות אלו להידחות.

בראשית פסק דינו קובע בית המשפט כי התיקים שלפנינו מעוררים שאלות בדבר מדיניות המיסוי הראויה ביחס לעובדים יוצאי סודאן ואריתריאה, נוכח מעמדם ה"אנדרגוני" בישראל – מחד גיסא, הם אינם שוהים במדינה על פי היתר אלא הסתננו אל תוך גבולותיה, ומאידך גיסא זוכים הם להגנה קולקטיבית, שבאה לידי ביטוי באי הרחקתם לארצות מוצאם ובהיעדר אכיפת האיסור כנגד העסקתם.

בעניין חובת תשלום אריתריאה וסודאן ההיטל קובע בית המשפט כי חוק עובדים זרים נוקט בלשון רחבה, המגדירה "עובד זר" כמי "שאינו אזרחי ישראל, או תושב בה". משכך על פני הדברים, באין התייחסות מפורשת בחוק הבראת הכלכלה לעובדים יוצאי סודאן ואריתריאה, משתמע כי אלה נמנים על קבוצת העובדים הזרים, שכן אינם – במובהק – אזרחי

* המידע המופיע הוא כללי בלבד ואין בו בכדי להוות חוות דעת מוסמכת או ייעוץ מוסמך.

* "איילת רייך – משרד עורכי דין, נוטריון וגישור" מתמחה בקיבוצים, מושבים, תאגידים, בתחום המסחרי-חקלאי-מינהלי וענף הלול על כל שלוחותיו. עו"ד איילת רייך-מיכאלי משמשת כבוררת וכמגשרת במחלוקות.

* אנו מזמינים אתכם לבקר באתר האינטרנט שלנו: www.ayelet-raich.co.il, ולעקוב אחרינו בפייסבוק: "איילת רייך – משרד עורכי דין נוטריון וגישור".

הלוח הירוק

הלוח המופץ בכל הקיבוצים

073-2369058

הרפת והחלב קו לחישוב חזמן הירוק יבול שיא

עורכי דין ומידע משפטי בתחום הקיבוצים

www.law-info.co.il

אביגדור ליבוביץ' ושות', עורכי דין

בניה בקיבוצים: ייצוג משתכנים וחברים בבניה ב"שטח המחנה" ובהרחבות קהילתיות והסכמים מול האגודות ויזמים.
שיוך דירות: ייצוג חברים ויורשים בהליכי שיוך ירושה: צוואות, עזבונות, הסכמים בין יורשים
עיסוק ייחודי: מיסים, היטלים, דמי פיתוח, דמי היוון, מינהל מקרקעי ישראל
סניף ראשי- בני ברק: רחוב בר-כוכבא 23,

סניף צפון- עפולה: רחוב ארלוזורוב 25, בית עמציון, עפולה
טל. 03-5751531, פקס. 03-5751530, אתר: www.lieblaw.co.il

גבי מיכאלי ושות' - משרד עורכי דין

ייצוג חברי ובני קיבוץ
שיוך דירות
ליווי משפטי ועסקי להקמת יזמות חדשה
ולעסקים קיימים
סכסוכים בין החבר לקיבוץ
ירושות בקיבוץ (כולל של בני קיבוץ)
ענייני עבודה

רחוב אנצו סירני 40 גבעתיים, 53241
טל. 03-5714512, mmlaw@mmlaw.co.il
www.mmlaw.co.il

שדה ושות',

משרד עורכי דין נוטריון ומגשרים
ייצוג בבנייה בשטח המחנה ובהרחבות,
שכירויות, מכר, מקרקעין, תכנון ובנייה
סכסוכי חברים - תושבים - אגודה
ירושות ועיזבונות ועוד

אופנהיימר 7 רחובות, טל. 08-9415022, 054-5677852/05
sadeh@sadehlaw.com, www.sadehlaw.com

עו"ד !!!
לפרסום
במדור זה
חייגי
054-6766061

www.law-info.co.il

היכרויות

משרד הכרויות רעות לאיסת"ם/ת
במשרדי ניתן להכיר בני זוג
ששואפים להיות מאושרים. חוקים/ת
גרושים/ת אלמנים/ת
אתם אלה שהשליטה המלאה על
חייכם להגשים שינוי משמעותי בחייכם,
זמן לחייכם אושר, אל תשארו לבד.
רכזו את החשיבה שלכם בחשיבה
חיובית ליצור שינוי משמעותי בחייכם.
להיות מאושרים, להכיר בן/ת זוג לחיים
לקצר את התהליך בעזרת יצור שינוי
משמעותי בחייכם ונגיע למטרה.
מומחית להכרויות: הורים מודאגים
שילדיהם לא מצאו עדיין זוגיות
כלבם. המאגר מהצפון עד לדרום
כלם נבדקים על ידי תעודת זהות
לפרטים: מנהלת המשרד רעות
הכרויות 052-4403890
כתובתי באינטרנט
www.rdatihg.co.il

אלמנה בת 63 אקדמאית מורה
במקצועה מקיבץ באזור עפולה
מעונינת להכיר חבר לחיים איכותי
אינטליגנטי רגיש קשוב עד גיל 65
למראמים בלבד לפנות לרעות
הכרויות 052-4403890

בן 77 מקיבץ באזור חדרה נאה בעל
אישיות מקסימה, גבר עם המון נתינה
רגש וסובנות רציניות מעונין להכיר
חברה לחיים נאה לבבית חייכנית
שפניה לזוגיות רצינית מאזור קיסריה
והסביבה לפרטים 052-4768659

טיולים לחו"ל

טיול לרג'סטאן (הודו)

בעת פסטיבל הגמלים.
15 ימים, יציאה: 9/11/18

טיול לבהוטן - ארץ דקון הרעם

13 ימים, יציאה: 10/12/18.

• שני הטיולים מובטחים

לפרטים: איתי שביט - 050-5755200
או "עולם אחר" - 1-700-708-999
www.another-world.co.il

נאפל טיול מקיף + טרק - פון היל

יציאה - 02.10.2018

טרק אורסט ביס - קמפ.

יציאה - 18/10/2018

www.elnepal.co.il

גור - 052-4359990

לקוסטה ריקה

טיול מאוד חוויתי ומומלץ לכל אוהבי
הטבע בביקור בשמורות הטבע
המפורסמות של
קוסטה ריקה בתאריך 04/02/2019
לפרטים תמר שושני 050-7541456

דרושים

לקיבוץ קרית ענבים

דרוש/ה

מנהל/ת לחינוך הבלתי פורמלי

למשרה חלקית

- השכלה בתחום החינוך הבלתי פורמלי או רלבנטית אחרת
- נסיון בניהול מערכת חינוך - חובה
- נסיון בניהול מערכת חינוך בלתי פורמלי בקיבוץ - יתרון

קו"ח למייל: ravitbaitner@gmail.com

לקיבוץ שדה בוקר דרוש/ה

מנהל/ת לענף הנוי

- יכולת ניהול והובלת צוות עובדים. • ניסיון קודם בניהול ענף הנוי - הכרחי! רצוי בקיבוץ. • רישיון טרקטור וכישורים טכניים. • התחלה מיידית. • יתאפשרו מגורים במקום.

קורות חיים ל: masha@sde-boker.org.il

לקיבוץ געש דרוש/ה

מנהל/ת כספים

קו"ח למייל: yogev_law@gaash.com

לקיבוץ אדמית דרוש/ה

מנהל/ת כלכלי

משימות עיקריות

- ניהול בקרה וקידום כל הפעילות העסקית של קיבוץ אדמית ותאגידיו.
- ייזום ופיתוח עסקי.
- השכלה רלוונטית וניסיון בניהול קיבוצי.
- הקף המשרה: 50%

לאימייל: kadamtbusiness@gmail.com

מעוניין לפרסם בלוח הירוק?

לפרטים: kav_daf@tmags.co.il

0732369058

קראוונים

מכירת חיסול! אתר קרואונים במחירים מפתיעים ומיוחדים. 052-2796686
*צימרים זריחה בגלובע 052-2358554

מבנים ניידיים

זכאי לצימר בע"מ
בתי עץ לכל מטרה - צימרים, דיור, משרדים ועוד.
גגות רעפים - בניה / חידוש, פרטיות, דקים, תוספות בניה מעץ, ריהוט גן וכו'.
נסיון של 18 שנה בהתיישבות העובדת, איכות ואמינות ללא פשרות.
מושב כפר ברנך
052-4658888
www.zakai-le.com

רוצה לפרסם?

שטח זה יכול להיות שלך!
לפרטים

073-2369058

כיסויי קלנועיות של שימבד

גם השנה שימבד לשרותכם בכל החורף

מותאמים לכל דגמי הקלנועיות הנמכרות בארץ

אחריות כשנתיים על רוכסנים ותפרים. אספקה תוך 72 שעות לכל מקום בארץ

כיסוי קלנועית 700 ₪ + משלוח

מתאים לדגמי הקלנועיות:

S-3, S-4, בריז 3, בריז 4, SE בודד, SE זוגי, מריץ גג עגול, מריץ גג ישר, מריץ חדש וקוברה

**כיסויי רכב תפעולי לכל הדגמים בארץ
החל מ 990 ₪**

מותאם ליאמאה, קלאב קאר, EZ GO, מרשל, מיול, ריינג'ר

חייגו והזמינו 03-7171600 | 052-5012578

להזמנות דרך האתר shimbad.com

או במייל shimbadga@gmail.com

סיפורי אבו־עלי

תקופת ערב מלחמת העצמאות מנקודת ראות, זיכרונותיו והסיפורים שסופרו לילד מ"הצד השני" סיפור: אבו עלי (מיסר) רשמה מפיו, כלשונו: רינה ברקת (מענית)

מהעשן - ר.ב.). בשעה 4:00 לפנות בוקר באו מהכפר קפין ומצאו יהודי שישב בתוך גב עם מקלע ביד, וירה בכל מי שבא מכיוון קפין. היהודים סגרו את הכפר מיסר ועשו עליו מצור. אנחנו היינו ילדים והבריחו אותנו מזרחה ממיסר. הלך אבו סאלח, שהיה חשוב מאוד ובעל השפעה, אל הקצינים העיראקים, ואמר להם: "היהודים בהר שמול המחצבה. מה לעשות?" הם אמרו לו שמיסר מכותר. "זהו, אין יותר מיסר. היהודים יכבשו אותו". אבו סאלח אמר: "אם יכבשו את מיסר - אני אדאג שיכבשו את כל ה'משולש'". עזב את העיראקים שיישבו בבקא והלך לכפרים עטיל ודיר, שם היו שפאבניקים (מיליציה של צעירים חמומים - ר.ב.). הם אמרו לו: "היהודים נמצאים בהר, ובשעה 12:00 הם יושבים לאכול. אנחנו נבוא מאחורה (מכיוון שדה התעופה, איפה שהיום תחנת הרכס של מצר - ר.ב.). בשעה 12:05 אתם תשמעו יריות. תבואו, החבר'ה מהכפר, ותיכנסו גם כן לשטח".

החיילים היהודים באמת אכלו ב-12:00, אבל הם היו חכמים. הם פיזרו חלק מהציוד שלהם וירדו שהערבים יתחילו לאסוף את זה במקום להילחם בהם. ככה באמת היה, וכי שהערבים היו עסוקים באיסוף הציוד המפוזר, זר, היהודים התחילו להתגנב לכיוון מענית. את הבחור, שהיה אחרון בשורה של היהודים, הכיר אחד הערבים, אבו חליל שמו, ולא ירה בו, אבל כשהוא הגיע לגדר של מענית, השבאבניקים ירו בו והרגו אותו. זה היה מיכאל אטינגוף ממשמרות.

השבאבניקים הגיעו כבר לגדר, איפה שהיום הבוסתן של מנשה. גם העיראקים הגיעו, מנעו מהם להיכנס למענית וגירשו אותם לכפר. הכל היה שוחד ובצע כסף. ביינתיים לקחו הערבים את גופתו של מיכאל אטינגוף, קשרו אותה לאוטו ונסעו למיסר,

אנשי מענית קנו את אדמותיהם מערבי אחד, עפיף עבר אל האדי, שישב ליד המבצר העתיק בקיבוץ ברקאי של היום. הבית שלו עומד עדיין על תילו ומשמש את אולם השמחות של ברקאי. ותיקי מענית היו לוקחים את אותו עבר אל האדי לבית קפה בכרכור, אוכלים ושוים ומשתכרים, ואז היו מחתימים אותו על מכירת האדמות. הסבים שלי עבדו עם אנשי מענית ועיבדו את השטח הסמוך לשטחי מענית, והיו בידדות רבה איתם.

בתקופה שלפני המלחמה (מלחמת העצמאות - ר.ב.), היה קו של עמדות מזרחה למענית. הכפרים מקפין וסביבותיה היו באים לעמדות ומהן יורים על מענית. לא הייתה עדיין החורשה ממזרח וכל מי שהתהלך במענית - היו צולפים עליו. כל סימני היריות על הקיר המזרחי של ה"פילבוקס" במענית הם מההתקפות ההן. הזקנים ביקשו שאנשי קפין לא יפגעו באנשי מענית, אבל הם לא שמעו להם (אגב, היו גם חיילים יהודים בצבא העיראקי).

באחד הלילות באו חיילים יהודים לכבוש את מיסר. איך גילו אותם? מישו מהחיילים טעה ולא מצא את החבר'ה. הוא צעק: "נפ' תלי!" אלה שהיו בעמדות שמעו, ואמרו: "וואלה, הרול יאהוד" (אלה יהודים). כולם שמעו "נפתלי" ופתחו באש, בכל השטח שליד מחצבת נרביתה. בא הקצין העיראקי ושאל: "מה קרה? למה יריתם?" אמרו לו: "יש בהר יהודים". אמר להם: "טוב, אתם שומרים שועל מילל וחושבים שזה נפתלי. מחר בבוקר, אם לא נמצא סימנים שהיו פה יהודים - אתם תשלמו ביוקר על היריות האלה. כל אחד מכם ישלם מכספו עבור הכדורים שירה ובתור עונש - יכניסו אותכם לטפון!" (עונש מקובל, שבו היו מכניסים את החוטא לטבון הבוער והמעשן, והוא היה נכווה ומשתנק

נפתלי סופר בעמדת האיתות

לזיכרונותיו הם סיפוריהם של זקני הכפר. חשבתי שמעניין לשמוע איך "הצד השני" ראה את הרברים וחווה אותם. 2. למרות זאת, עלי להציג את האמת ההיסטורית של "הצד שלנו" לגבי כמה נקודות: א. אדמות מענית נקנו ע"י הקרן הקיימת ולא בעסקאות פרטיות. אף על פי כן - מאוד סביר שאנשי מענית בילו עם ידידיהם הערבים בקפה שבכרכור, כמסופר. ב. התיאור על נסיגת חיילינו עושה חסד עם היהודים. האמת ההיסטורית היא, שהם פשוט ברחו מאימת המתקפות, והשאירו מאחוריהם את הציוד, שאותו אספו הערבים. ג. מיכאל אטינגוף, ז"ל, נורה על הגדר שהקיפה את מבנה המחצבה, ולא על גדר מענית. עד היום נקראת הגבעה ההיא בפי אנשי מענית "גבעת מיכאל". ד. הערבים המתקיפים לא גורשו ע"י העיראקים, אלא נסוגו מכיוון שתש כוחם ונורתה עליהם אש חזקה מהפילבוקס.

(הערות אלו נמסרו ע"י אריק חצור ממענית, לאחר שקרא את סיפורו של אבו־עלי טרם פרסומו).

כשהם גוררים את הגופה על האדמה. הזקנים של מיסר ראו שמתעללים בגופה וצעקו על השבאבניקים, אשר נסוגו ולקחו את הגופה לבקא. אני לא יודע איך ומתי החזירו את הגופה לידי היהודים; קרוב לוודאי שבתיווך אבו סאלח.

סבא שלי רצה שנברח מהכפר. בנימין וינ'טר, מוותיקי מענית, אמר לו: "אבו רחמאן - אתה תישאר במיסר עם משפחתך. אף אחד לא יגע בך!" כשהגיעה עונת המסיק הצבא היהודי לא נתן להם למסוק, כי הזיתים היו בתוך השטח הכבוש. סבי עלה על חמורו הלבן ורכב למענית, לבנימין. בנימין אמר לו: "מחר תביא את כל משפחתך למטע". הוא הודיע לאנשי הצבא שיסתלקו מהמקום ויאפשרו לערבים למסוק זיתים. "אני מכיר אותם" הוא אמר, "לא הם לחמו בנו, הם דווקא סייעו".

"מיסר קיים עד היום - בזכות קיבוץ מענית" מסכם אבו עלי את סיפורו.

הערות:

1. אינני ערבה לעובדות ולדיוק ההיסטורי, אבל ככה סיפר אבו עלי, מזיכרונותיו וידיעותיו על התקופה ההיא. הוא היה אז ילד בן 5, וסביר להניח שהמקור העיקרי

מגדירים את הקיבוץ

חברים בתצפית וכוננות על גבעת הפילבוקס

הפילבוקס וחורי הכדורים מהירי על מענית

שימור המרחב הכפרי

במציאות החדשה בקיבוץ, שבה יש יותר ויותר בטון ואספלט, כיצד שומרים על הנראות הכפרית, כדי שהקיבוץ לא יהפוך במראהו לעוד שכונה אורבנית? למשל - על ידי הכנסת "השדות והמטעים" אל החצר הקיבוצית כחלק מגן הנוי

יובל דניאלי

תקופת החגים טובה להעלות רעיונות ומחשבות לגבי הבאות. לבדוק כיצד ניתן לשפר ולשמר את היפה והטוב. בצוותא עם האדריכלית יעל להב ישבנו בהמעפיל נוכח מציאות אורבנית ההולכת ומשתלטת על המרחב היישובי הקיבוצי וניהלנו שיח כיצד לשמר את גן הנוי הקיבוצי. כעבור יומיים קיבלתי הערות לשיחה, עם חלקם אני פותח רשימה זו:

"התפיסה הקיימת - גן רומנטי, בעל שורשים בתפיסות אדריכלות גנים שאפיינו את התנועה הרומנטית במאה ה-19. המרחב הכפרי הפסטורלי, כאשר הגן משלים את חזות המבנים, גם הם בנויים על פי תפיסות רומנטיות. המרכיבים ההכרחיים - בנייה נמוכה של מבנים "פשוטים" עשויים מחומר מקומי ככל האפשר, גגות רעפים אדומים, מוקפים בעצים גבוהי-צמרת המצלים עליהם, כרי דשא עם צמחיה משתרעת נמוכה, תחומים בשיחים פורחים, וברקע שורות עצים מעור רכבות כביכול בסדר אקראי אשר מצליחות ליצור אשליה של עומק ונפח. כר הדשא נתפס כקרחת ביער."

התפיסה החדשה המוצעת - אדם יושב תחת גפנו ותחת תאנתו, והארץ (הקיבוץ) זכתה חלב ודבש. הגן שהוא הנוף הפנימי של הקיבוץ, נמשך אל מעבר לגדר המחנה, הוא בוסתן חקלאי מניב, מגוון, מייצג את קשת הגידולים החקלאיים שמתאימים לטיפוח לשם איסוף וקטיפה עצמי. לצד צמחים יהיו גם חיות משק מהסוג שמתאים לסביבת מגורים (יש לבדוק ענייני רעש, ריח, זיהום סביבתי). הכמות, המגוון, המיקום והסדר במרחב - כולם נועדו

לגידול בעזרת כלי עבודה "קטנים" מהסוג שיכול לנוע ולהשתלב בתוך חצר הקיבוץ. הגידולים החקלאיים לא מיייתרים את צמחי הנוי. רק שעכשיו, צמחי הנוי מקבלים את התפקיד הראוי להם - הם מסמנים גבולות של אזורים בעלי תפקוד שונה, או משמשים לנופש ופנאי (מדרשות, מגרשי משחקים, פינות צל, מזרקות, וכיו"ב) "

גידולים חקלאיים בתוך הקיבוץ

כאשר עלה קיבוץ על הקרקע בשנת 1945 בעמק-חפר המזרחי, היה נטוע בשדותיו בוסתן. הבוסתן הכיל בתוכו את כל שפעת העצים והנראות הבוסתנאית האופיינית למרחב הכפרי המקומי והמסורתי לאורך הדורות, עם סוכת גפנים, טרסות נמוכות מאבן ושיחי צבר (כמוזכר ב"שיר השירים"), הוא היה גם למגרש המשחקים ולאתר הטיולים של ילדי דותי. בוסתן שכזה מהווה דוגמא אוטנטית של "גינת אגוז" הומוגנית השייכת אורגנית לאקלים, לאדם ולנוף הארץ ישראלי.

מייסדי קיבוץ הגיעו מגליציה וגרמניה. המייסדים החליטו בעצת מומחי גן ונוף מתרבות אירופאית, להעתיק חלקים מהגן האירופאי אל הקיבוץ. בחג הנטיעות שתלנו עצי מחט בסגנון אירופאי. עם הזמן נעקר הבוסתן הישן והקסום לטובת פרדס.

בתקופה בין הקמת הקיבוץ לשנות החמישים היו גידולים חקלאיים בשטח הנקודה, שללא כוונת מתכנן היו חלק מגן הנוי הקיבוצי הצעיר. גן ירק (שנקרא גן-בית) שסיפק את צורכי הירקות באיכות משובחת. לידו ניטע מטע גויאבות שעשו מהם לפתן טעים. היה כרם ענבים בפאתי הקיבוץ שכילדים נהניו ממנו מאוד. היה גם מטע רימונים קטן

המראה הקיבוצי החדש

רצף טבעי ובטוח של דרכי גישה אל מרחבי החקלאות שמסביב (רצוי להתייעץ עם מומי חי נגישות). באמצעותם יוכל האדם הקשיש להגיע באמצעות הקלנועית שלו אל השדות והמטעים.

הגן הקיבוצי המסורתי מחייב אף הוא שינוי תפיסתי. יש להכניס את "השדות והמטעים" אל החצר הקיבוצית כחלק מגן הנוי. קיבוץ עבר מהפך חקלאי ובמקום גידולים מגוונים מסורתיים (פרדס, בננות, מטע אפרסמונים, כותנה, תירס, בוטנים, פלחה, וכו') שהיו בו בעבר, הוא נהפך למשק חר-גידולי של מטעי אבוקדו. גידולים שהיו בקיבוץ לאורך עשרות בשנים פשוט נעלמו. ענפי החקלאות נעלמו מלוח סידור העבודה. אין יותר מסורת חקלאית מורשת, כזו העוברת מדור לדור. רוב העובדים בענפי השדה הם שכירים מטעם תאגיד חקלאי אזורי זה או אחר. אם כן, כיצד יוצרים קשר וזיקה אל הגידולים, אל עבודת האדמה אל ניהול החצר? מביאים אותם אל חצר הקיבוץ. במנות קטנות ומובחרות. יוצרים חוויה של גידול וצמיחה ממש לנגד עיני הציבור. חלקות של סוגי גידולים חקלאיים במקומות השייכים לגן הציבורי (שצ"פ).

הטעם המרכזי של תכנון מחדש זה של גן הנוי, הוא ברצון לשמר את האופי החקלאי של המקום גם בבית וגם בסביבתו. לחי שוף מחדש את הדור הצעיר לחווית הגידול והעיסוק החקלאי של אותם עצים וגידולים שהיו ואינם. ניצור מרחב חדש ואוטנטי לבילוי בשעות הפנאי. איננו ממציאים את הגלגל, בסך הכל מבקשים אנו להחזיר את החקלאות בועיר אנפין אל חצר הקיבוץ, לא כענף חקלאי שמתפרנסים ממנו אלא כחלק מהבילוי, מהגן והנוף הקיבוצי.

על יד המכוורת שמפרחיו הושבח הרבש ועצי תות ליד הלולים. חלקות אלו היו ממש במיטות בית. המיוחד בהם, שמחד הייתה להם תכלית פונקציונלית ומאידך הם מלאו תפקיד אסתטי בתקופה שעוד לא היה נוי בקיבוץ. היה יופי חקלאי טבעי אותנטי בתוככי הבית פנימה. יופי ששום דשא אירופאי מטר פח ושיחים גזומים נוסח ורסאי לא משתווים לו. הטבע נוכח בחצר. כאשר הורחב שטח המחנה, והענפים הראו חוסר כראיות כלכלית הם חוסלו ועמם חוסלה הנראות הטבעית הנפלאה שנשארה חרוטה בזיכרונותיי בלבד. עם בוא ההרחבות השכונתיות הגדולות, נסללו כבישי אספלט רחבים, מדרכות מאבן משתלבת ומקומות חנייה לכל רכב משפחתי. מציאות חדשה שצמצמה את שטחי הגן הקיבוצי. הירוק פינה מקומו לאפור של הבטון ולשחור של האספלט, נבראה קומפוזיציה צבעונית חדשה.

מציאות זו מחייבת מסלול חשיבה חדש, כיצד שומרים על הנראות הכפרית הירוקה של הקיבוץ, כדי שהוא לא יהפוך במראהו לעוד שכונה אורבנית. מה נשאר לנו כיום מהנראות הכפרית? בעיקר שטחי החקלאות המקיפים את הקיבוץ מכל עבריו. השדות, המטעים ברכות הדגים הסביבה הקרובה והרחוקה שבצמח. יותר מאשר בעבר מתבקש כיום קיומו של דיאלוג בין חברי הקיבוץ לשטחים החקלאיים שסביבם. לראות בהם חלק בלתי נפרד מגן הנוי הקיבוצי. להתייחס לנראות הסביבתית החקלאית כמו אל ערוגות פרחים, כרי דשא ועצי נוי. גן אחד גדול העוטף את הקיבוץ מבחוץ ופולש אליו פנימה במודע. לשם כך יש ליצור מערכת נגישות קלה ואפשרית לכל הגילאים, שתאפיין שוטטות ונוכחות במרחב החקלאי. בניית

שיחים קטומים נוסח ורסאי

חלקת זיתים בנוי הקיבוץ

רקוויאם לגלריית הקיבוץ (1967-2018)

גלריית הקיבוץ תפסיק לפעול בסוף שנת 2018. באקורד הסיום שלה יוצגו שש תערוכות, יוזמת יעל קייני, האוצרת האחרונה. "אני מסיימת את תפקידי בחיל ורעדה" אומרת קייני, "שואלת את עצמי האם יכולתי למנוע את סגירתה?"

יובל דניאלי

ה

פור נפל. גלריית הקיבוץ, תפסיק לפעול בסוף שנת 2018. נפל בגורלה של יעל קייני (קיבוץ נחשון) להיות האוצרת האחרונה של גלריית הקיבוץ. תואר עם חותמת! לא פשוט, אפילו מכביד, להיות אוצרת שני כפתה עליה (ע"י מוסדות התנועה) סגירתה של גלריה אחר 51 שנות פעילות אמנותית ענפה. רבים וטובים חזרו לאורך שנותיה של הגלריה כדי לקיימה. לנגד עיני עורבים בסך, אוצרים ואמנים, ארגוני האמנים התנועתיים, ברית התנועה הקיבוצית, מנהלי הגלריה, כולם היו שותפים ראויים לפעילותה האומנתית.

יעל קיבלה בשנת 2009 את ניהול ואוצרות גלריית הקיבוץ מיניב שפירא. כאשר חשה שימי גלריית הקיבוץ קצובים ודינה נחרץ להיסגר, ביקשה ממני לקבל את אוסף האמנות של הגלריה ולשמרו בחטיבת האמנות של ארכיון השומר הצעיר בגבעת חביבה. נמצא המקום המתאים והאוסף שמור בתנאים מקצועיים. יעל באה להיפרד מהאוסף ולראות שיש המשכיות לגלריית הקיבוץ גם אם היא בארכיון. ניצלת הזדמנות זו כדי לשמוע ממנה דברים על ימי גלריית הקיבוץ האחרונים מהמבט האישי שלה:

עמדו בפני כמה שאלות: מה זה קיבוץ היום על מרכיביו? איזה ערכים קיבוציים ניתן כיום לבטא באמצעות האמנות? ראייתי חובה לחדר את מערכת היחסים בין פרט

לחברה במסגרת הקיבוצית. הובלתי את הפרויקט "אמנות ותעשייה" בו רצייתי לבדוק את החיבור בין "חומר לרוח" בדרכי שלי. שאפתי לחזון בו גלריית הקיבוץ היא מרכז שיש לה "סניפים" בקיבוצים, כלומר גלריות קיבוציות המקיימות באמצעות גלריית הקיבוץ קשר ביניהן (בהרבה בחינות המשך הרעיון שפיתח יניב שפירא כאוצר הגלריה).

מה הייחוד של הגלריה?

"גלריה שהאמנים יוצרים בה מתוך התנסות. גלריה הלוקחת סיכונים, בה מתרחש תהליך חי, הבודק ורואה דברים, ללא התניה מסחרית. חלל הגלריה נושם ואוצר בתוכו זיכרון של אותם תכנים שנרקמו בהיכולת של המקום להשתנות בהתאם לתערוכות ריתק ועניין אותי. הגלריה שרתה את מטרת קיומה בכך שהאמנים שנבחרו להציג בה התנסו בסיטואציות לא שגרתיות, שהביאו עמהם סקרנות עניין ומחקר. יותר מחמישים אחוז מהמשתתפים היו חברי קיבוץ או כאלה שיש להם רקע קיבוצי. תמיד הייתה הערפה לחברי קיבוץ".

כיצד את מסכמת את עבודתך בגלריה?

"עבודה מעניינת, מאתגרת, מלמדת. כאוצרת היה לי חופש פעולה אמנותי מוחלט. לא שמו לי מחסור מים, המגבלה היחידה הייתה תקציב בית. התנועה הקיבוצית תקצבה את פעילותי בארבעים אחוז של משרה. אני מסיימת את תפקידי בחיל ורעדה. שואלת את עצמי האם יכולתי למנוע את סגירתה? האם תערוכות

סיום הגלריה מייצגות נכון את אורך שנות פעילותה? באיזו מידה אקורד הסיום על 6 תערוכותיו, משקף את רעיון גלריית הקיבוץ להיות במידה רבה 'אור לאמנים'. רעיון הנושא עמו תכנים משמעותיים ערכיים רוחניים? אני נושאת עמי את עצב הפרדה. בעיקר את מה שסגירת הגלריה מייצגת: שקיעה של תקוות וערכים תרבותיים אמנותיים מבית היוצר של התנועה הקיבוצית. הייתה התפעמות שאברהם... לצערי, קיים פער בין רצון הגלריה לפעול לבין אי הרצון של הממסד התנועתי לממשו. בלתי אפשרי לקיים מוסדות תרבות ללא תמיכה ערכית ותקציבית, ללא הבנה בחשיבות הצורך".

יעל יושבת במשרדי בארכיון גבעת חביבה, מספרת על סדרת תערוכות סיום הגלריה. עצב מהול בהשלמה עם הסגירה. לא נעים לראות גלריה סגורה, עוד פחות נעים להיות זו הנחשבת לאוצרת האחרונה של הגלריה. מינואר היא פתוחה להצעות, מתקבל הרושם שהיא לא תממש את זכות הפנסיה שלה...

מפגש בין אמני קיבוץ לאמני עיר

גלריית הקיבוץ נוסדה בשנת 1967 כחלק מתפישת עולם הגורסת שהחברה הקיבוצית זקוקה לכלים תרבותיים-יצירתיים המהווים חלק מערכיה (בדומה לתזמורת הקיבוץ צים, ללהקת המחול, למקהלת הקיבוץ ותיאטרון הקיבוץ ועוד...). היוזמה באה ממדורי האמנות הפלסטית התנועתיים (התק"ם, הקבה"א

רונות לקיומה של הגלריה שיהווה לובי פעיל לטובתה במוסדות התנועה.

אחרי דשדוש, חוסר עקביות ואוצרות המתחלפת מתערוכה לתערוכה, הוחלט בוועד המנהל של הגלריה, בעצה עם הנהלת ברית התנועה הקיבוצית בראשות עדנה סולודר (גשר) על בחירת אוצר/ת מקצועי קבוע. הבחירה נפלה על טלי תמיר כאוצרת הגלריה. טלי תמיר הייתה חוקרת ואוצרת אמנות צעירה, שמאחוריה היו כבר לא מעט תערוכות מוכחות. בבחירה זו באמצע שנות התשעים של המאה העשרים (בשיא משבר הקיבוצים

כאשר ההתכנות הכלכלית עמדה במרכז המחשבה התנועתית-קיבוצית), הייתה העזה ומשב רוח מפתיע שברית התנועה הקיבוצית עמסה על שכמה, במידה מסוימת כהתרסה מול חכמי הכלכלה ויועצי הסתרים למיניהם. הבחירה העידה על אמירה ברורה של רצון להעלות את הגלריה לשלב גבוהה יותר ולקבע את נוכחותה ותדמיתה בשיח האמנותי הישראלי דווקא בימי שפל ורכדוך תנועתי. ולשם כך יש צורך לבחור בעלת מקצוע, עם השקפת עולם וקשרים, כזו שתוכל למנף את הגלריה למרחקים, גם אם היא לא חברת קיבוץ. הגלריה ממוקמת (אמנם במרתף) במרכז ההתרחשות האמנותית התל-אביבית, בין הרחובות פרישמן לגורדון ובמקביל לבנייה החדשה ורחוב דיזנגוף. מקום מצוין, מה עוד צריך? רק לצקת משמעות רלוונטית מתחת בינות לקירות!

טלי תמיר הייתה זו שלקחה את האתגר בתנופת עשייה שבמרכז

והקיבוץ הדתי) ובתמיכת ברית התנועה הקיבוצית; במטרה לפתוח אשנב רחב יותר לנראות אמנותית של אמנים חברי קיבוץ. הייתה תחור שהם מהמרחק מהמרכז לא מסייע ומרחיק אמנים מוכשרים (בעיקר מהדור הצעיר) שלא מחוברים לגלריה מוסחריות ומיכולת להציג בתל אביב. המטרה הייתה להקים גלריה שלא על בסיס מסחרי. גלריה מסוי בסדר ע"י חברית, הרואה באמנות וביצירה ערך קיבוצי, כלי משמעותי לעידוד היצירה הפלסטית הקיבוצית המהווה מוקד לאמנות אלטרנטיבית איכותית.

אחרי שלוש שנים של שותפות עם גלריית "לים" (רח' בן יהודה 170) יצאה הגלריה לעצמאות (רח' רב הוז 25) ומאז היא נוהלה באחריות ברית התנועה הקיבוצית. הגלריה שמה לעצמה עוד סיג, לא להיות גלריה סקטוריאלית-קיבוצית בלבד, אלא לקיים קשר ודיאלוג מתמשך ופורה עם אמנים מכל שכבות הציבור בארץ, בתנאי שישמרו יחס מעורף לאמני קיבוץ. בהמשך השנים עברה הגלריה משברים וקשיים. כמה פעמים היא נסגרה ונעשו בה שיפוצים וחשיבה מחודשת על דרכה. בסופו של עניין היא שרדה ואף השתכללה, עם בואם של אוצרים מוערכים ובעלי אג'נדה חברתית והשקפת עולם אוצרותית. באותה תקופה פעלה הגלריה בפיקוח ועד מנהל ציבורי עם צוות יעוץ של רכזי מדורי האמנות שבפניו נמסרו דו"חות תקופתיים, הוצגה תכנית שנתית ואף הוא זה שמינה את האוצרים של הגלריה. חלק משקיעתה של הגלריה לדעתי הוא בהעדר ועד מנהל בשנים האחרונות.

מתוך עבודות הווידיאו של ארנון רבין "לב זהב" (עוזבים 2), 2018, אצרה יעל קייני, (ארנון נולד וגדל בעין החורש)

חלל מתערוכתה של מרב סבירסקי, "ארץ", 2015, אצרה יעל קיני (מרב נולדה וגדלה בבארי)

קרטיה ואמנות. מה קודם למה. האם הקריטריון האומנותי הוא הקובע הבלעדי, או שיש לתת מרחב תצוגה רחב ככל האפשר ליוצרים חברי קיבוץ? עם הזמן למדו האוצרים את סוד שביל הזהב. עקרון אחד נשמר לאורך שנותיה; שמירת עצמאותה האמנותית ואי היותה גלריה מסחרית החייבת בהתכנות כלכלית.

סגירת הגלריה מעלה מחדש את הוויכוח והשאלה, האם התנועה הקיבוצית המשתנה אמורה לממן ולהקים גופי אומנות פעילים שריבים מהמשתתפים בהם אינם חברי קיבוץ, רק בשם רעיונות מתקדמים, כדי להוות אלטרנטיבה ומיתוג קיבוצי לתרבות הישראלית? האם תפקיד המגדלור שעמסה על שכמה התנועה הקיבוצית בעבר עדיין רלוונטי?

ולפעמים

החגיגה נגמרת

כיבוי אורות

החוצצרה אומרת

שלום לכינורות

אשמורת תיכונה נושקת לשלישית – לקום מחר בבוקר ולהתחיל מבראשית.

(נעמי שמר)

2008, ו"מדרש קיבוץ" מאי 2009) שהוביל שפירא עם אוצרי גלריות קיבוציות (31 גלריות) סימנו וניסו חו את מטרותיו. לא עוד גלריית קיבוץ השוכנת בלב תל-אביב כישות עצמאית נבדלת, אלא כזו המקיימת דיאלוג מתמשך עם הקיבוצים באמצעות הגלריות שבהן, בין המרכז האומנותי לפריפריה ולהפך, בין עוטף עזה לעוטף דיזנגוף. רעיון זה הוא רחב יותר מאיכות כזו או אחרת של תערוכה, הוא זיהוי היש בתנועה הקיבוצית ורצון לקשור בין החושים. באמצעות קשר זה ביקש שפירא לגלות את החדש והמקורי במציאות הקיבוצית המשתנה. שניהם חיפה שו את הדברים שמעבר ליפה, את הערך המוסף!

האם מימשה גלריית הקיבוץ את יעודה? אין לי תשובה חד משמעית לכך. הרצון והניסיון להקים אלטרנטיבה של תצוגה לחברי קיבוץ ואחרים הוא הנותן. ברור לי שהיו פרקים בה גלריית הקיבוץ ניסתה להרמות לגלריות מהרחוב השכן, ולא תמיד עמדה על מימוש המיוחדות שבשם: 'הקיבוץ' – גלריה לאמנות. אני זוכר את החשש שהגלריה תיהפך לסקטוריאלי. את הוויכוחים על דמו

לאחרונה העבירה טלי תמיר את ארכיון התערוכות אותן אצרה בעשר שנות פעילותה בגלריית הקיבוץ, לארכיון השומר הצעיר בגבעת-חביבה. חומר מרתק שעוד ידובר בו וייחקר אודותיו.

בין עוטף עזה לעוטף דיזנגוף

אחרי עשר שנות אוצרות של טלי תמיר, נבחר יניב שפירא בן קיבוץ יורעאל לאוצר הגלריה. שפירא סיים את החוג לתולדות האמנות ולמוזיאולוגיה באוניברסיטת תל-אביב בהנחיית פרופ' מוטי עומר ז"ל. במקביל ללימודיו רכש ניסיון בעבודה במשכן לאמנות בעין-חרוד ברסטורציה ותלית תערוכות (בהנחלתה המקצועית של גליה בר אור). בחירתו של יניב שפירא שידרה מלבד מקצועיות גם רצון להחזיר את שרביט האוצרות אל התנועה הקיבוצית. במסמך המסכם חמש שנות אוצרות בגלריית הקיבוץ הצביע שפירא על החבירה לגלריות בקיבוצים ושתיוף הפעולה איתן, כמהלך האמנותי-ארגוני המשמעותי ביותר בתקופתו. שני פרויקטים ("נלבישך שמלת בטון ומלט" מאי

יעל קיני. "לצער, קיים פער בין רצון הגלריה לפעול, לבין אי הרצון של הממסד התנועתי למחשו"

מדוע סוגרים?

מנכ"לית התנועה הדס דניאלי ילין הסבירה את ההחלטה לסגור את הגלריה: "גלריית הקיבוץ יושבת במרתף בבית מגורים. המרתף סובל מהצפות ביוב חוזרות ונשנות, וכתוצאה מכך נדרש שיפוץ משמעותי בדירה זו. סכומים אלה לא עומדים לרשות התנועה הקיבוצית ללא מודל כלכלי למימון השיפוץ. בנוסף, אנחנו נתקלים בקשיים בקבלת התקציבים ממשרד החינוך והספורט, שלא העביר הקצבות לגלריה בגין שנים קודמות ובגין 2018. כתוצאה מכך הוצע לגלריה לעבור לבית התנועה הקיבוצית ונבדקו במשותף מספר אפשרויות. לצערנו, אף אחת מהאפשרויות הללו לא נמצאה מתאימה על ידי צוות הגלריה. כתוצאה מכך סכום במשותף, כי הגלריה תיסגר בסוף 2018. המלצה זו תואמת את המלצת ועדת רן כוחן (הוועדה התנועתית לבדיקת הגופים המתוקצבים, 2016) ומקובלת על כל הצדדים, וזאת כיוון שיש צורך בהתאמת שימושים למקורות התנועה, וכמו כן להתאים את העשייה הציבורית של התנועה הקיבוצית ליעדיה העכשוויים. אין כוונה לסגור מוסדות נוספים בשלב זה - הגלריה תיסגר בשל בעיות ספציפיות הקשורות בפעילותה." (י.ל.)

הגלריה על המפה, לאחר שנות "רגיעה ונמנום". "גלריית הקיבוץ מנקודת מבטי, הייתה קודם כל גלריה ציבורית, שלא למטרות רווח, ולכן היא אפשרה לי להציג אמנות נטרמעינית, אקספרימנטלית, חריגנית במסריה. לא חשבתי על מכירת או על רווחים. גלריית הקיבוץ מנקודת מבטי הייתה גלריה ספציפית של התנועה הקיבוצית – ודווקא בגלל שלא נולדתי בקיבוץ – הייתי מחויבת מאוד לגוף שעומד מאחורי וערנית מאוד לבחינה מחדש של האידאולוגיה. הייתי מודעת לכך שאני מבחין אבל מחויבת למקום ולאפיין אותו כשונה ממקומות אחרים". (מתוך דברים בכתב שנשלחו לכותב רשימה זו). בהמשך לדברים היא כותבת: "חשבתי על הקיבוץ כרמה האנושית וברמה הפרטית. האידאולוגיה הייתה שם כסוג של אייקון, שמתחנכים עליו, כמעין הרשמיים להתייחס אליו, אבל הוא גם מקשה ומכבד. בדקתי את החיים מול האידאולוגיה. אבל הקיבוץ כתופעה – תמיד היה לנגד עיני."

זה דיאלוג מובנה בין אמני הקיבוץ ולשאר אמני הארץ. ואכן, בתערוכת הפתיחה המחודשת של הגלריה, באוקטובר 1994, שילבה תמיר אמני קיבוץ ועיר. "המפגש בין אמני קיבוץ לאמני-עיר הוא חיוני לגלריה". כתבה תמיר בהצהרת הכוונות של הגלריה בדף הפתיחה לתערוכה. היא מבקשת להציב את הקיבוץ באמצעות הגלריה כחלק אינטגרלי מן החברה הישראלית, החווה אותה בזמן-אמת, על משבירי-משבריו. לא כגורם מחנך מבחין ומבפנים עטור בגלימת הצדק החברתי. גלריית הקיבוץ כתבה תמיר, "תשאף להציג אמנות שחברה למסורת האוונגרד, לפחות את חובת החשיבה, הכדיקה, צלילות האמירה". עיון בסדרת התערוכות שאצרה תמיר, מראה לנו שהיא הצליחה לעורר מחשבה וסקרנות ולהציב סימני שאלה. היא לא היססה להציג מגמות אנטי ממסדיות בתנאי שהן מנוסחות אומנותית ומקצועית ונושאות עמן אמירה מנוקדת. פעילותה של תמיר הכניסה את הגלריה ביתר מובהקות לשיח ולביקורת האמנותית, והעלתה את

חלל התערוכה של אבישי פלטק, בן קיבוץ נחשונים, 2018

רשימת נפטרים

רשימת נפטרים לחודשים
יוני 2018 - אוגוסט 2018

יוני 2018

2.6.18	21.6.1959	גזית	אסנת כהן
2.6.18	13.10.1930	גזית	ריקה להב
8.6.18	6.2.1919	עברון	חנה כהני
14.6.18	15.11.1930	געש	יהודית קוצינסקי

יולי 2018

2.7.18	23.5.1956	אילון	דורית ורד
3.7.18	10.3.1936	דן	נירה מרום
8.7.18	26.8.1943	רמות מנשה	צבי מזור
15.7.18	5.6.1933	רמות מנשה	פנינה ווינטרברגר
20.7.18	16.3.1937	בית אלפא	שמחה צלניקר
20.7.18	9.8.1944	מרחביה	אלישע ליבוביץ
21.7.18	1.11.1950	געש	דוד טמים
22.7.18	18.4.1933	עין החורש	זאב הגלי
24.7.18	23.2.1951	בית זרע	אברהם אסא
27.7.18	25.11.1923	ניר דוד	לאה לבנה

אוגוסט 2018

4.8.18	24.12.1932	נגבה	גרותי פרכטמן
4.8.18	5.6.1933	עין החורש	מרים קומרצ'ר
9.8.18	13.1.1933	להב	דוד (דודיק) שושני
11.8.18	18.5.1951	ניר יצחק	רעה חוטר
13.8.18	24.12.1924	שמרת	שלמה דגן
14.8.18	6.6.1951	בית זרע	רות קרונגולד

ניתן למסור את הפרטים בדואר רגיל, פקס' או דוא"ל.
הכתובות: ארכיון ידיערי, גבעת חביבה, ד.נ. מנשה, מיקוד 37850.
פקס' 04-6309306, דוא"ל: yariarch@givathaviva.org.il

יחי זכרם ברזך